

Gjerstad kommune

Handlingsprogram 2025-2028

Årsplan 2025

Morgenlys fra kommunehuset i Gjerstad

Kommunedirektørens forslag 19.11.2024

Innhold

1.0 KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING	3
2.0 SENTRALE UTVIKLINGSOMRÅDER – i et 4-årsperspektiv, 2025-2028	5
2.1 Bærekraftige helse og omsorgstjenester	5
2.2 Innsats for barn og unge – oppvekst og utdanning	6
2.3 Senter-, nærings- og boligutvikling	7
2.4 Befolkningsutvikling	7
2.5 Folkehelse og levekår	8
2.6 Klima og energi	8
2.7 Samfunnssikkerhet og beredskap	9
3.0 KOMMUNEN SOM ORGANISASJON	10
3.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og heltidskultur	10
3.2 Likestilling og mangfold	11
3.3 HMS-arbeid	11
3.4 Internkontroll	11
3.5 Lønnsforhandlinger	12
3.6 IKT/telefoni	12
4.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER	13
4.1 Innledning	13
4.2 Generelle rammebetingelser	13
4.2.1 Statsbudsjettet	13
4.2.2 Befolkningsutvikling	13
4.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon	14
4.5 Finansielle måltall	15
4.6 Utbytte Å Energi (tidligere Agder Energi)	15
4.7 Driftsbudsjett og rammer til enhetene	15
5.0 INVESTERINGSPROGRAMMET	18
6.0 DRIFTSDEL – resultatenehetenes planer	19
6.1 Stab	19
6.2 Politisk virksomhet	20
6.4 Visedal barnehage	26
6.5 Enhet for helse og omsorg	30
6.6 Plan og Samfunnsutvikling	36
6.7 Senter- og næringsutvikling	43
6.8 Kommunalteknikk	44

6.9 Barneverntjenesten Øst i Agder.....	48
7.0 VEDLEGG	52
Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2025	52
Vedlegg 2 SFO (skolefritidsordningen) – betalingssatser 2025	53
Vedlegg 3 Helse og omsorg – betalingssatser 2025.....	54
Vedlegg 4 Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune 2025	55
Vedlegg 5 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon	55
Vedlegg 6 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2025	60
6.1 Utleie 2025	60
6.2 Kommunale gebyrer 2025.....	63
6.3 Næringstomter og boligtomter 2024.....	65
6.4 Plan, bygg og eiendom 2025	66

1.0 KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING

Foran deg har du kommunedirektøren sitt forslag til årsbudsjett for 2025 og økonomiplan for perioden 2025-2028 for Gjerstad kommune.

Administrasjonen legger fram et drifts- og investeringsbudsjett som balanserer en stram økonomisk ramme med behovet for å utvikle og ruste organisasjonen i takt med samfunnsendringene og legger til rette for gode liv i Gjerstad.

De siste årene har kommunen tæret på sparepengene. Det er sannsynlig at lite gjenstår av kommunens disposisjonsfond når året er omme. Ytterst få, om noen, i virksomheten har en opplevelse av å leve på stor fot. Ikke desto mindre legger våre dyktige medarbeidere ned en stor innsats for at innbyggere, nærings- og foreningsliv skal få tjenestene det er behov for og styrker Gjerstad-samfunnet i møte med utfordringer og muligheter.

Måltrettet innsats for å få mest ut av ressursene vi rår over handler i den kommunale virksomhetens perspektiv om å legge best mulig til rette for at våre medarbeidere har verktøyene de trenger for å gjøre en god jobb. Det betyr å dyrke godt medarbeiderskap gjennom å bidra til trivsel og forebygge sykefravær. Det innebærer at kompetente medarbeidere gis mulighet for faglig utvikling. Ledere med mot og empati som går foran og legger til rette for at medarbeiderne får tatt ut det beste i seg. Og det kanskje aller viktigste – ett av FNs bærekraftsmål – godt samarbeid for å nå målene vi setter oss.

Budsjettet skal være med å bidra til dette handlingsrommet for medarbeidere. Når vi får organisasjonen til å hente ut det beste som bor i våre medarbeidere er vi klare til å ta fatt på de store oppgavene:

Fire samfunnsoppdrag er allerede gjenstand for stor oppmerksomhet og innsats i Gjerstad kommune og kommer til å fortsette å være satsingsområder i 2025: (1) forebygging av utenforskap, især blant unge voksne, (2) god folkehelse med dreining fra behandling av skader til forebygging av plager, (3) at flere får mulighet til å bo lenge og trygt i egne hjem og (4) bidra til at næringslivet har gode rammebetingelser.

Verktøykassen er blant annet at vi tar i bruk ny arbeidsmetodikk og nytt planverk for å nå målene. TØRN-prosjektet og ny arealplan er hver på sine måter redskap for å møte de store samfunnsoppgavene. Vi fortsetter arbeidet med å bruke helse- og velferdsteknologi for å tilby gode omsorgstjenester, legger til rette for barnefamilieene gjennom å styrke tilbudet i barnehagesektoren (for eksempel ved to årlige opptak) og godt skolemiljø (nysatsingen SUPER, som er MOT på barnetrinnet).

Samarbeid på tvers av kommuner er et annet virkemiddel for å nå målene. Denne innsatsen ønsket kommunedirektøren å styrke ved inngangen til 2024. Vi har iverksatt en stor innsats det siste året for å bredde ut samarbeidstema mellom kommunene som er nærmest oss i Agder. Disse initiativene må vi evne å realisere i 2025.

Satse på tross av anstrengt økonomi betyr at budsjettet gir rom for å prioritere viktige områder. Dette innebærer for eksempel at boligutvikling i kommunal regi realiseres på Mostad Terrasse og på Brokelandsheia, at Frivilligsentralen har gode vekstbetingelser, at det settes av midler til å ruste opp uteområdet rundt Aktivitetshuset, at den kommunale ungdomsklubben får fart og retning, at vi tar i bruk den nye brannstasjonen og i tillegg andre tiltak som kommunestyret skal ta stilling til i dette budsjettforslaget.

Alt dette er med å gjøre Gjerstad til et godt samfunn å vokse opp i, være ungdom og ha familie i, drive næring i og møte alderdommen i.

Bosetting av flyktninger opprettholdes, men administrasjonen legger opp til at omfanget reduseres i 2025. Det er dels ut fra kommunens egne behov; Gjerstad kommune har bosatt svært mange flyktninger de siste tre

årene og det er behov for å konsolidere for å sikre at vi evner å legge til rette for de som bosettes på en best mulig måte. Det handler om kapasitet i barnehage og skole og ikke minst en effektiv inngang til god norskkunnskap og tilgang til arbeidsliv for de voksne.

Når denne budsjettkommentaren skrives, har kommunen fortsatt ikke mottatt bosettingsanmodning fra IMDi for 2025. I seg selv er dette problematisk og vanskeliggjør en god planlegging for året som kommer. Vårt signal til myndighetene er at Gjerstad er beredt til å bosette 20-25 flyktninger i 2025. Det innebærer at kommunen i fireårsperioden 2022-2025 har tatt imot og bosatt over 120 flyktninger.

Om dokumentet:

- Bevilgningsoversikt drift angir kommunens forventede totale inntekter og utgifter og enhetenes netto rammebudsjett for perioden 2025-2028. Nettorammen viser bevilgningen til enhetene av de frie inntektene når egne inntekter er trukket fra.
- Investeringsprogrammet med investeringsbudsjett for fireårsperioden angir vedtatte og planlagte tiltak, forslag til nye tiltak og medfølgende lånebehov.

Et realistisk budsjett er premisset som følger av kommunelovens prinsipp om for planlegging av virksomhetsdriften i 2025 og utover i planperioden.

Mange gode resultat å bygge videre på vises fram gjennom ulike kilder: Elevtrivsel og godt læringsmiljø har tatt Gjerstad helt opp i fylkestoppen målt i skolepoeng blant tiendeklassingene. Agende Kaupang slår fast at Visedal barnehage er i den nasjonale eliteklassen målt på flere indikatorer. Vi får fortsatt gode tilbakemeldinger fra det lokale næringslivet.

Det inspirerer til fortsatt stor innsats og engasjement på vegne av den kommunale organisasjonen inn i 2025.

Kommunedirektøren viser for øvrig til kommentarene fra enhetslederne, økonomisjefen og øvrige bidragsyttere i dette dokumentet.

Gjerstad, 17. november 2024

Per Gunnar Johnsen

kommunedirektør

2.0 SENTRALE UTVIKLINGSOMRÅDER – i et 4-årsperspektiv, 2025-2028

I kommuneplanens samfunnsdel (både gjeldende plan 2011-2023 og ny plan under utarbeidelse) viderefører Gjerstad kommune følgende fire hovedsatsingsområder, for å ha kontinuitet i arbeidet som er gjort og skal gjøres fremover:

- Omsorg og helse
- Oppvekst og utdanning
- Senterutvikling
- Befolkningsutvikling

Det er også satt opp fokusområder, som skal gjennomsyre alle hovedsatsingsområdene, alle planer og valg som tas i kommunen, i tråd med det som ble vedtatt i forrige planperiodes planstrategi, og som er viktige bærere for å nå FNs bærekraftsmål:

1. Tema og områder som er sektorovergrepene og altomfattende, og som er styrt av lovverk og statlige retningslinjer;
  - folkehelse (sosial bærekraft)
  - klima- og miljø
  - naturhensyn
2. Tema og områder som kommunen ønsker skal være i fokus når vi planlegger og gjennomfører, ut ifra kommunens politiske vedtak, levekårsindikatorer, folkehelseprofil og oversiktsdokument;
  - levekår, trivsel og sosial utjevning
  - balansert befolkningssammensetning - demografifokus
  - digitalisering
  - strategisk bolig-, hytte- og funksjonsplassering
  - innovasjon

Bærekraftsmål 17 «Samarbeid om å nå målene», er spesielt løftet opp, da vi ser det som en forutsetning for å klare å få til den utviklingen vi ønsker.

I kommuneplanen omtales de sentrale utviklingsområdene som politisk ledelse, kommuneorganisasjonen, frivilligheten og våre partnere må samarbeide godt omkring. For hvert av disse sentrale utviklingsområdene har vi satt noen utvalgte mål for 4-årsperioden 2024-27, og tiltak for 2024.

Det ble opprettet fire nye ad-hoc utvalg i 2024, som skal jobbes videre med:

- vann og avløp
- helse og omsorg
- bofellesskap på Brokelandsheia
- hva skal ut? (gjennomgang av hvilke oppgaver/tjenester som er gått ut på dato eller vi ikke lenger trenger)

2.1 Bærekraftige helse og omsorgstjenester

Mål for 4-årsperioden 2025-2028

- utsette behovet for tjenester og tilby gode og bærekraftige helse og omsorgstjenester på lavest mulig trinn i innsatstrappa.
- ta i bruk mer kunnskapsbaserte tilbud og måter å organisere arbeidet på for å sikre effektive og bærekraftige tjenester, blant annet gjennom prosjektet Helsefremmende team og TØRN

- forebygge/utsette behov for tjenester gjennom forebygging, tidlig innsats, helsefremming, raskere innføring av helseteknologi, innbyggerdialog og hverdagsmestring som ideologi for all tjenesteutøvelse.
- bidra i det tverrsektorielle arbeidet i Bærekraftige oppvekst, helse og omsorgstjenester ved å videreføre arbeidet fra kvalitetsreformen Leve hele livet til den nye Bo trygt hjemme-reformen med fokus på aldersvennlig bolig- og nærmiljøutvikling, frivilliginvolvering og samskapning.

Hovedtiltak for 2025

- videreutvikle kommunens frisklivssentral og tilby råd, veiledning og støtte til innbyggere med behov for livsstilsendringer
- fortsette arbeidet med involvering av ansatte i arbeidet med TØRN, bærekraftige oppvekst, helse- og omsorgstjenester og innsatstrappa. Utforme og iverksette en kommunikasjonsstrategi for å sikre effektiv innbyggerdialog, medvirkning fra brukere og pårørende, og involvering av ansatte, politikere og frivillige
- sikre helhetlig kartlegging og gi råd, veiledning og foreslå tiltak til personer som henvender seg til kommunen med begynnende helseutfordringer gjennom prosjektet Helsefremmende team (2024-2026)
- styrke legekapasiteten gjennom ansettelse av kommunal lege
- sikre at eldre kan bo lenger hjemme ved å ta i bruk helseteknologi i et større omfang enn tidligere, med hovedfokus på digitalt tilsyn og medisindispensere
- Videreføre arbeidet med planlegging og utvikling av fremtidsrettede boliger og boformer, i samarbeid med øvrige enheter

2.2 Innsats for barn og unge – oppvekst og utdanning

Mål for 4-årsperioden 2025-2028

- utrede og implementere fremtidig struktur for oppvekstsektoren
- utvikle praksis som møter målsettingene i barnevernsreformen/oppvekstreformen
- sikre personell med nødvendig kompetanse
- utvikle et mer inkluderende og aktivt foreldresamarbeid gjennom samhandling
- utrede muligheten for, og evt. implementere en ordning med gratis skolemat for alle elever ved skolen og barnehagen.

Hovedtiltak for 2025

- ferdigstille utredning om oppvekstsenter
- sikre ansvar og fremdrift i arbeidet med «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge» - aktiv bruk som samarbeidsarena
- samhandle på tvers av tjenester for å finne effektive tiltak i møte med oppvekstreformen
- delta i kompetanseordningene REkomp og DEkomp, for henholdsvis barnehage og skole
- etablere nye praksiser knyttet til arbeidet med 'Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis'
- gjennom FAU, foreldremøter og foreldresamtaler arbeide aktivt med utvikling av samhandling og medvirkning i foreldrerollen i vår kommune
  - felles foreldreforedrag
  - lage en strategiplan for engasjerende og utviklende foreldremøter i barnehage og skole, med en rød tråd fra barnehage til 10.klasse; hva, hvordan, hvilke tema når
- gjennomføre en felles fagdag for alle som arbeider med barn og unge
- tett dialog med kommunens barn og unge for å være orientert om ønsker og behov, samt forventningsavklaring
- utrede muligheten for en ordning med gratis mat for alle elever ved skolen og barnehagen.

2.3 Senter-, nærings- og boligutvikling

Mål for 4-årsperioden 2025-2028

- bygge Brokelandsheia som merkevare i Gjerstad
- se bolig- og næringsattraktivitet i sammenheng – ha flere varierte og attraktive boligtomter og næringsstomter tilgjengelig, tilrettelagt for en fremtidig utvikling rundt Morrow i Arendal
- koble nye arbeidsplasser med bomuligheter
- få på plass økt energikapasitet på Brokelandsheia – dette er helt essensielt for å få til videre utvikling av Brokelandsheia som ladesentrum langs E18, for å kunne etablere nye (grønne) næringer og for at eksisterende bedrifter skal kunne fornye og videreutvikle seg i grønn retning
- møte demografiutviklingen og levekårsutfordringene i kommunen ved å etablere nye boformer
- bygge opp et innbydende og brukerorientert sentrum i Kirkebygda
- planlegge og bygge ut gode møteplasser inne og ute, som fremmer trivsel og helse, på tvers av generasjoner – realisere
- realisere den generasjonsoverskridende møteplassen som er vedtatt i områdereguleringa for Brokelandsheia, som bygger opp under stedets identitet og kvaliteter

Hovedtiltak for 2025

- fremme sentrumsnær boligutvikling i tilknytning til Brokelandsheia – starte detaljregulering av planlagte boligområder iht. områdereguleringa for Brokelandsheia og kommuneplanen
- planlegge og realisere nye boformer med livsløpsstandard, gode fellesløsninger og fellesfunksjoner på Brokelandsheia
- bevisst arealdisponering når det gjelder fortetting, gjenbruk og generell utforming av "landsbyen" ved E18
- samarbeid med private aktører på Brokelandsheia for å realisere utvikling av nye næringsområder, hvor kommunen har tilgrensende områder – tenke grønne næringer
- jobbe opp mot beslutningstakere for å få til en ny ordning for hvordan en kan få økt energikapasitet, basert på behov
- sørge for at all infrastruktur er tilpasset og dimensjonert for nødvendig utbygging
- følge opp rapporten m/plan og 3D-visning fra Trollvegg for uteområdet rundt og i tilknytning til Aktivitetshuset i Kirkebygda - detaljplanlegg og realisere

2.4 Befolkningsutvikling

Mål for 4-årsperioden 2025-2028

- bevisst og gjennomtenkt identitetsforsterking og omdømmebygging i alt vi gjør
- aktivt markedsføringsarbeid - kommunisere Gjerstads muligheter og kvaliteter
- planlegge og tilrettelegge gode, sentrumsnære og varierte boliger og boligområder, med trafikksikre ferdselsårer til skole og barnehage
- planlegge og bygge opp møteplasser som innbyr til bruk, på tvers av generasjoner
- bosetting og god integrering av flyktninger

Hovedtiltak for 2025

- etablering og videreutvikling av ungdomsklubb i kommunen, med varierte tilbud
- videreføre Aktivitetshuset som en motor i frivillighetsarbeidet og som en viktig møteplass
- samarbeid med fylkeskommunen for å etablere gang- og sykkelvei fra Brokelandsheia til Grytingkrysset
- opprettholde påvirkning overfor fylkeskommunen med tanke på gang- og sykkelvei fra Abel skole og opp til Kirkebygda, første trinn; fire km opp Gjerstadveien (fv. 418), fra skolen

- starte dialog med fylkeskommunen for å få forlenget lyssettingen av Gjerstadveien opp mot Øvre Røed og videre til Holmen Gård
- anskaffe nye boliger for bosetting av flyktninger
- starte planlegging av nytt boligfelt på Lindvollheia

2.5 Folkehelse og levekår

Mål for 4-årsperioden 2025-2028

- utjevne sosial ulikhet i befolkningen – legge til rette for livsmestring og læring av livsmestringsstrategier
- minske andelen unge og unge voksne i aldergruppen 18-40 år som er utenfor jobb og skole – skape rom og mulighet for deltakelse, og legge til rette for inkludering
- bidra til å frigjøre kraften som ligger i lokalsamfunnet og kommunens lag/foreninger – være pådriver for et tettere samarbeid med frivilligheten
- legge til rette for arenaer for friluftsliv og fysisk aktivitet
- formalisere tiltak som er kommet fram fra brukergrupper, i arbeidet med «Generasjonsgledning»
- forbedre tilgjengeligheten og mobiliteten
- øke gjennomføringsgraden i vgs.

Hovedtiltak for 2025

- opprettholde og videreutvikle den administrative folkehelsegruppen som ble opprettet i 2023
- videreføre arbeidet med innsatstrappa på politisk og administrativt nivå
- støtte opp under og videreutvikle universelle lavterskeltilbud i samarbeid med lag, foreninger og frivillige/frivilligsentralen
- utarbeide en frivillighetspolitikk i samarbeid med lag og foreninger
- videreutvikle «Ung aktiv» som en arbeidsmetodikk – se på muligheten for å kunne videreføre arbeidet også til 7./8. og 8./9.klasse – formalisere samarbeidet med «Aktivt med»
- få på plass og ta i bruk digital aktivitetsskalender med alle aktivitetstilbud i kommunen
- videreutvikle Frisklivscentralen som arena for innbyggere med behov for råd, veiledning og støtte til livsstilsendringer
- starte planleggingen av et aldersvennlig boligfelt, jf. [Håndbok](#) i aldersvennlig lokalsamfunn
- planlegge for nye boformer, og få realisert utbygging av disse
- legge til rette for et inkluderende lokalsamfunn gjennom attraktive sosiale arenaer og generasjonsoverskridende, trygge og trivselskapende møteplasser
- opprettholde og videreutvikle «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge», og legge til rette for at enhetene kan prioritere samarbeidet
- koble oppvekst- og helsesektoren med landbruksnæringen og det øvrige næringslivet, for å øke livskvalitet og samfunnsdeltakelse, for eksempel gjennom «Inn på tunet»-aktivitet mm.
- tettere samarbeid mellom Visedal barnehage/Abel skole og enhet for Helse og Omsorg for å utnytte potensialet «Generasjonsgledning»
- iverksette prosjektet «BOHO» (Bærekraftige oppvekst-, helse- og omsorgstjenester) i Gjerstad med et gjennomføringsperspektiv
- iverksette målrettede tiltak overfor høyrisikogrupper for utenforskap

2.6 Klima og energi

Mål for 4-årsperioden 2025-2028

- få større trykke på tiltaksdelen i vedtatt klima- og energiplan 2020-2032
- innarbeide kultur for å tenke klima- og miljøvennlige grep og løsninger i alle nybygginger
- investering i funksjonelle og klimavennlige energiformer i kommunale bygg

- ha et arealregnskap som bevarer naturen i kommunen
- få på plass økt energikapasitet i kommunen, slik at det er tilrettelagt for grønn næringsutvikling

Hovedtiltak for 2025

- gjennomføre tiltakene i vedtatt klima- og energiplan
- sertifisere enheter som miljøfyrtårnvirksomheter når det er hensiktsmessig
- utrede muligheter for nye energiformer i kommunale bygg
- etablere grønn energi alle nybygg
- bygge mest mulig i tre og andre miljøvennlige byggematerialer
- bistå fylkeskommunen i arbeidet med å utarbeide et naturregnskap – oppdatere vannnettportalen bl.a.
- kartlegge oppgrøftede myrområder med potensial for restaurering
- jobbe opp mot beslutningstakere for å få på plass en mer funksjonell ordning for å kunne øke energikapasiteten, basert på behov, slik at vi er i forkant og ikke på etterskudd, slik ordningen fungerer nå

2.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

Mål for 4-årsperioden 2025-2028

- jevnlig oppdatering av helhetlig ROS-analyse og ROS-analyse for Brokelandsheia
- kontinuerlig oppdatering av overordnet beredskapsplan og kriseplaner innen hver enhet
- årlige øvelser (rullering mellom ansvarsområder) for personell med ansvar for håndtering av kriser i kommunen
- gjennomføre øvelse/opplæring i bruk av krisestøtteverktøyet Rayvn og system for befolkningsvarsling (Varsling24) årlig for alle i kriseledelse og støttefunksjoner
- ivareta samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige hensyn i den kommunale planleggingen

Hovedtiltak for 2025

- revidere overordnet helhetlig ROS-analyse
- utarbeide egen ROS-analyse for Brokelandsheia (ny)
- gjennomføre øvelse sammen med aktuelle samarbeidspartnere
- gjennomføre beredskapsaktiviteter i samsvar med årshjul for beredskapsarbeid
- revidering av overordnet beredskapsplan – innarbeide plan for helsemessig og sosial beredskap her
- revidering av smittevernplan, beredskapsplan for vannforsyning, beredskapsplaner for barnehage og skole, beredskapsplan for helse og omsorg og beredskapsplan for barnevernsfeltet

3.0 KOMMUNEN SOM ORGANISASJON

3.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og heltidskultur

Gjerstad kommune skal ha en helhetlig personalpolitikk som gir gode arbeidsvilkår for alle ansatte. Gjennom personalpolitikken skal kommunen framstå som en attraktiv arbeidsgiver hvor de ansatte føler seg verdsatt og tatt vare på. Gjerstad kommune må vise at vi setter pris på våre medarbeidere samtidig som det må forventes at medarbeiderne tar ansvar, viser vilje til samhandling og bidrar til et godt fellesskap.

Gjerstad kommune må sørge for å rekruttere og beholde ansatte med riktig kompetanse, for å ivareta dette skal det i 2024 lages en strategisk kompetanseplan.

Gjerstad kommune skal legge til rette for at de som har lærlingeplass i kommunen kan få fast stilling etter endt praksis.

Ansatte i kommunen

Gjerstad kommune er som de fleste andre kommuner en kvinnedominert arbeidsplass. Det som er verd å merke seg er mange ansatte med høyere utdanning (tall fra PAI registeret per 1.12.2023).

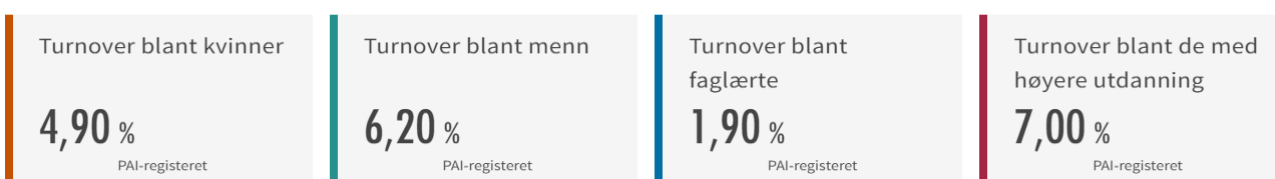
Heltidskultur

I Gjerstad kommune skal det som hovedregel tilsettes i heltidsstilling. KS sine tall viser at Gjerstad kommune har en heltidsandel på 58,50 og en stillingsstørrelse per ansatt på 85,80 % (tall fra PAI registeret per 1.12.2023). Spesielt innenfor helse og omsorg er det viktig at det kontinuerlig jobbes med heltidskultur.

Turnover

Gjerstad kommune har en lav turnover, dvs. ansatte som slutter i Gjerstad kommune. Største turnover finner vi i gruppene høyere utdanning og menn (tall fra PAI registeret per 1.12.2023).

3.2 Likestilling og mangfold

I Gjerstad kommune er det administrasjonsutvalget som fungerer som likestillingsutvalg og dermed har ansvar for å fremme likestilling og likeverd. Vern mot diskriminering i arbeidslivet er ivaretatt gjennom disse lovene:

- Likestillings- og diskrimineringsloven skal fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person. Med likestilling menes likeverd, like muligheter og like rettigheter. Likestilling forutsetter tilgjengelighet og tilrettelegging.
- Arbeidsmiljøloven forbyr diskriminering på grunn av politisk syn, medlemskap i fagforening, seksuell orientering og alder.

Diskrimineringsforbudet gjelder alle sider ved ansettelsesforholdet: Utlysning av stilling, ansettelse, omplassering, forfremmelse, opplæring og annen kompetanseutvikling, lønns- og arbeidsforhold, oppsigelse og avskjed.

Utfordringene i inkluderingsarbeidet er i stor grad knyttet til levekårsutfordringer generelt i kommunen med høy andel trygdede innbyggere, få med høyere utdanning m.m.

Rapportering om likestilling og mangfold legges fram som en del av den samlede årsmeldingen i kommunen. Gjerstad kommune stiller seg bak intensjonen og hovedmålene til Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder – LIM-planen, og skal jobbe aktivt med tiltakene i handlingsprogrammet.

3.3 HMS-arbeid

"Gjerstad kommune skal ha et helsefremmende og inkluderende arbeidsmiljø der arbeidet i seg selv er helsefremmende, og der ingen blir utsatt for skader eller blir syke som følge av arbeidsmiljøet." (Målformulering vedtatt av kommunestyret).

For å oppnå fortsatt høyt jobbnærvær og trivsel på jobb, må Gjerstad kommune arbeide systematisk med arbeidsmiljøtiltak. Det legges vekt på systematisk og kontinuerlig arbeid med HMS. I Gjerstad kommune tas det ut kvartalsvis sykefraværsrapporter, og enhetene rapporterer status i sin enhet med sine betraktninger om sykefraværet. Dette behandles i Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjonsutvalget. Rapporteringen er en del av tertialrapporten.

Kommunen har web-basert HMS- og kvalitetssystem. QM+ er et kvalitets- og avvikssystem med forhåndsdefinerte rapporteringslinjer. Via dette kan alle ansatte fortløpende sende melding om uønskede hendelser, men også forslag til tiltak som er positivt for arbeidsmiljøet. Vernerunder blir utført med påfølgende rapportering til Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjonsutvalget.

Enhetene har tilbud om besøk på arbeidsplassen etter behov, og enkeltansatte kan kontakte bedriftshelsetjenesten og bli fulgt opp i dialogmøter mv. Bedriftshelsetjenesten har fokus på psykososialt arbeidsmiljø, har tilbud om funksjonsvurderinger, foretar kartlegging av arbeidsmiljø ved behov og gir råd og veiledning om fysisk arbeidsmiljø, ergonomi, konflikthåndtering mv.

«Møteplassen» er tiltak for kompetanseheving og samtaler rundt HMS og arbeidsmiljø. Det er også lagt opp til samtaler med ansatte/ledere og NAV/bedriftshelsetjenesten som en del av «Møteplassen». Møteplassen er et godt verktøy for ledere og ansatte i arbeidet med sykefraværsoppfølging.

Verneombudene med hovedverneombud i spissen har en viktig oppgave i HMS-arbeidet. De samles til minst to verneombudsmøter i løpet av året. På den årlige fysiske vernerunden har ombudene en sentral rolle sammen med enhetslederne. Det meste som kommer fram i vernerundene blir håndtert på den enkelte enhet, evt. i samarbeid med Kommunalteknikk som har ansvar for det bygningsmessige.

3.4 Internkontroll

Internkontroll er kvalitetssikring. Hensikten med internkontroll er å sikre og dokumentere virksomhetenes aktiviteter og etterlevelse av regelverk, samt at problemer, feil og mangler oppdages og unngår gjentakelse.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter gjelder i alle virksomheter og i alle enheter i kommunen, i tillegg har de enkelte enheter krav om internkontroll i tjenesteproduksjonen, det gjelder overholdelse av lover og regler og om tjenesteproduksjonen drives forsvarlig og effektivt.

Enhetsleder skal ha oversikt over og følge opp alle krav til internkontroll for enhetens del av kommunens tjenesteproduksjon. Dette ansvaret er presisert i alle enhetslederens stillingsbeskrivelse. Hver enhet har sine rutiner i Internkontrollsystemet som skal dekke enhetens behov for dokumentasjon av rutiner og arbeidsprosesser.

For å dokumentere og følge opp arbeidet med HMS og kvalitet på tjenestene i kommunen, brukes QM+. Via kommunens intranett og mobile plattformer, kan alle ansatte benytte dette for å finne aktuelt lovverk, rutinebeskrivelser, sjekklister mv, melde avvik eller komme med forslag til forbedringer.

3.5 Lønnsforhandlinger

Gjerstad kommunes avtaleverk har tre forhandlingshemler:

- Kapittel 3 som omhandler kommunedirektøren, enhetsledere og tjenesteledere.
- Kapittel 5 som omhandler fagstillinger.
- Kapittel 4 som omhandler øvrige arbeidstakere.

I kapittel 3 og kapittel 5 skjer all lønnsdannelse lokalt. Disse kapitlene omfatter ca. 25 medarbeidere.

I kapittel 4 skjer lønnsdannelsen dels sentralt, dels lokalt ved at de sentrale parter avsetter en ramme til lokale forhandlinger.

3.6 IKT/telefoni

IKT

Gjerstad kommune er en del av IKT Agder IKS. Håndtering av suppothenvendelser er sentralisert. Formålet er å øke tilgjengeligheten samtidig som responstiden reduseres. Felles prosjekter og investeringer i nye løsninger håndteres av IKT Agder. Kommunedirektøren er medlem av representantskapet og porteføljerådet i IKT Agder IKS, og når det igangsettes prosjekter er kommunen representert av relevante fagpersoner i prosjektstyre og prosjektgrupper.

Gjerstad kommune skal fortsette utviklingen av HR-portalen sammen med IKT Agder IKS. Planen er å videreutvikle plattformen med mer funksjonalitet, automatisering og robotisering av arbeidsoppgaver.

Mobiltelefoni

Gjerstad kommune har en fellesavtale sammen med øvrige kommuner i Agder og Agder fylkeskommune innenfor mobiltelefoni. Avtalen håndteres av Det Digitale Agder (DDA). Gjerstad kommune har en skybasert sentralbordløsning. Denne har god funksjonalitet og gjør fleksibiliteten større.

Kommunens hjemmeside/intranett

Gjerstad kommune har sin egen hjemmeside og intranett/ansattportal. Innbyggerne vil finne nyheter, informasjon og søknadskjemaer om kommunale tjenester på kommunens hjemmeside. Tilsvarende vil ansatte finne nyheter, informasjon og søknadskjemaer på intranettet/ansattportalen. Alle enheter har ansvar for å holde kommunens hjemmeside oppdatert når det gjelder beskrivelse av enhetenes tjenester.

Gjerstad kommuneTV

Gjerstad kommune har løsning for overføring av kommunestyremøtene på nett (gjerstad.kommunetv.no). Kommunestyremøtene blir som regel tilgjengelig i løsningen dagen etter møtet. Sakene blir tagget, slik at det er enkelt å hoppe mellom sakene.

4.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

4.1 Innledning

I henhold til kommuneloven § 14-1 skal kommunen forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivare tatt over tid.

Videre heter det i § 14-3 at kommunestyret før årsskiftet skal vedta økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året. Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer. Eventuelle senere endringer kan kun vedtas av kommunestyret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

4.2 Generelle rammebetingelser

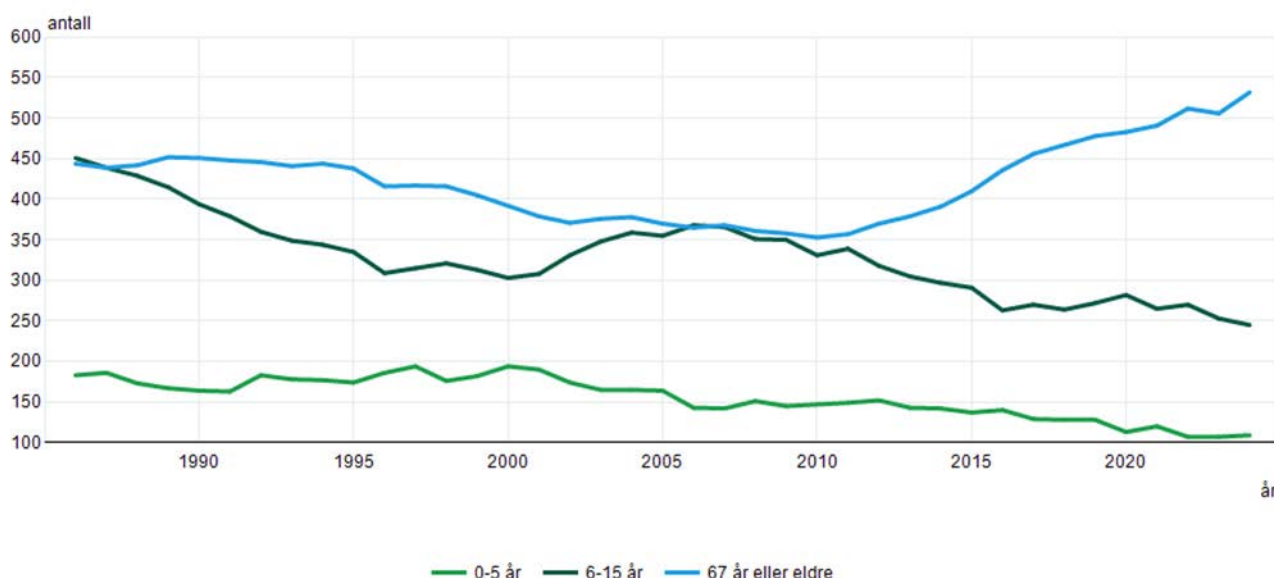
4.2.1 Statsbudsjettet

Kommunal- og distriktsdepartementet har for Gjerstad stipulert vekst i frie inntekter til 8,2 %, mens lønns- og prisvekst (deflator) er beregnet til 4,1 %. Dette kan ved første øyekast fremstå som et løft, men det hører med til historien at vi de 4 foregående år har hatt negativ utvikling på henholdsvis -0,3 %, -1,7 %, -1,2 % og -1,4 %. Dette innebærer at vi fremdeles ikke har «tatt igjen tapet» fra de 4 foregående år.

4.2.2 Befolkningsutvikling

Folketallet i Gjerstad har gjennom mange år ligget i underkant av 2 500, med relativt små endringer fra år til år. Befolknings sammensetningen har imidlertid endret seg radikalt de siste årene. Dette kan illustreres ved nedenstående grafer, som viser endring i antall innbyggere i henholdsvis barnehage- og skolealder, samt personer over 67 år i perioden 1986-2024. Det totale innbyggertallet per 01.07.2024, altså datoen som danner grunnlaget for rammetilskudd i 2025, var 2.485. Dette innebærer en økning på 58 innbyggere siste år.

07459: Befolkning, etter alder og år. Gjerstad, Personer.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

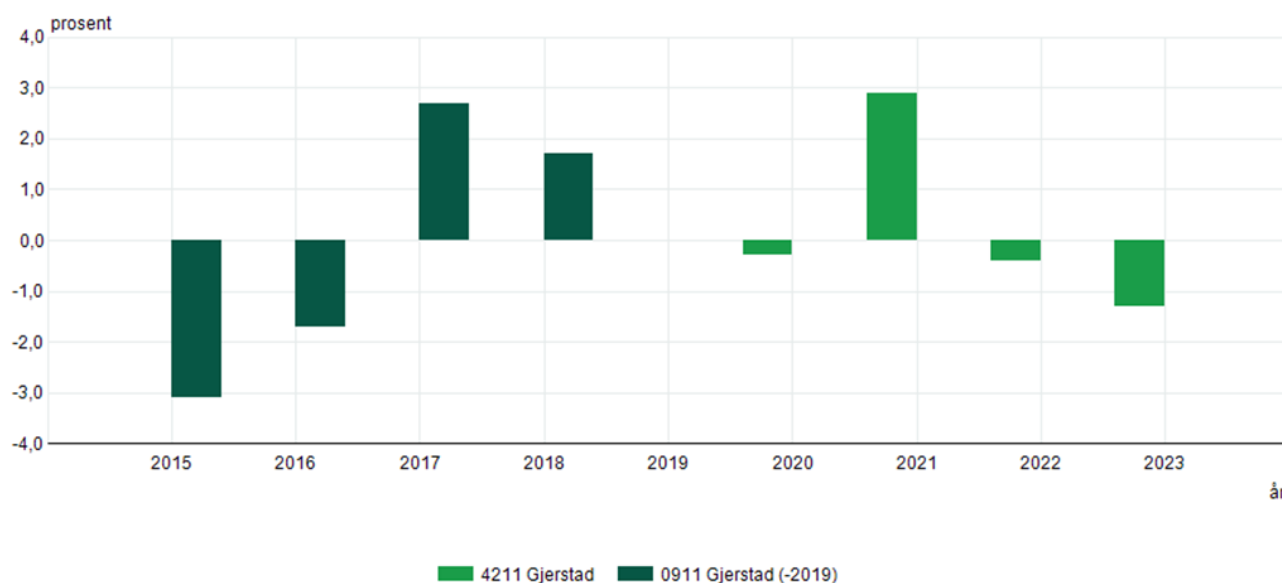
De store endringene i befolknings sammensetning vi har sett de senere årene, vil nødvendigvis kreve endringer i kommunens tjenestetilbud og om-disponering av ressurser mellom sektorer. Ved åpningen av nye

Abel skole i 2019 fikk vi på plass en skolestruktur tilpasset dagens og fremtidens elevtall, slik at ressursene kan utnyttes optimalt med tanke på kvalitet i skolen. 2020 ble første hele driftsår for den nye skolen, noe som muliggjorde en betydelig mer kostnadseffektiv drift enn tidligere. Helse- og omsorgssektoren har i de senere år blitt «hengende etter» budsjettmessig, ved at den store økningen i antall eldre og pleietrengende ikke i tilstrekkelig grad har gjenspeilet seg ved tildelingen av budsjetttrammer. Ved de siste års budsjettprosesser har dette misforholdet blitt forsøkt rettet opp, ved at denne sektoren i motsetning til andre har fått en marginal realøkning i sin ramme. Dette har vist seg ikke å være tilstrekkelig, og det har i budsjettprosessen for 2025 vært lagt vekt på å styrke denne sektoren ytterligere.

4.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon

Kommunens netto driftsresultat har de senere årene utviklet seg slik:

12134: Utvalgte nøkkeltall for kommuneregnskap, kommunekonsern, etter region og år. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

De store underskuddene i 2015 og 2016 var resultat av bevisste politiske prioriteringer, og samlet sett endte disse 2 årene omtrent i henhold til budsjett. Derimot ble det fra 2017 gjort grep som igjen bragte netto driftsresultat i positivt lende. Dette var mulig ved en kombinasjon av øket eiendomsskatt og realnedgang i enhetenes rammer. Ufordringene som fulgte av tidligere års svært ekspansive budsjetter anså man med dette som løst, noe som dessverre skulle vise seg å være midlertidig. Stortinget gjorde fra og med skatteåret 2020 betydelige innstramminger i muligheten til å skrive ut eiendomsskatt. Dette medførte et tap på kr 4,7 mill. i 2020, økende til 5,6 mill. fra og med 2021. Resultatene i 2021 og 2022 ble «reddet» av ekstraordinært høye skatteinntekter mot slutten av året, noe som ikke kan påregnes fremover. Det sier seg selv at de siste 2-3 års negative utvikling ikke kan fortsette, og det vil være nødvendig å gjøre grep for igjen å bringe kommunens økonomi i balanse.

Marginene i økonomiplanen er så små at en stram budsjettstyring vil være påkrevet, og det vil ikke finnes rom for nye kostnadskrevende tiltak i perioden.

Muligheten for økning av egne inntekter er på det nærmeste uttømt, ved at eiendomsskatten i hele planperioden forutsettes utskrevet med lovens maksimalsats. Eneste mulighet for å bringe samsvar mellom

inntekter og utgifter er følgelig reduksjon i enhetenes rammer, og nødvendige innsparinger vises i bevilgningsoversikt drift - netto per enhet.

4.4 Disposisjonsfond

Gjerstad kommunes generelle disposisjonsfond utgjorde ved inngangen til 2024 om lag kr 8,3 mill. Videre er om lag kr 2,2 mill vedtatt avsatt i 2024. Imidlertid vil et eventuelt negativt budsjettavvik i 2024 måtte dekkes inn, og det er usikkert hvorvidt det i det hele tatt vil finnes noe generelt disposisjonsfond ved inngangen til 2025.

Økonomiplanen forutsetter at det i kommende 4-årsperiode avsettes relativt beskjedne beløp til fond. Planens som helhet har dessverre en noe lavere avsetning enn kommunestyrets forutsetning om netto driftsresultat på 1,75 %. Det vil følgelig være nødvendig med en særdeles stram budsjettstyring de kommende årene, da vi vil ha svært begrensede midler til å dekke opp eventuelle uforutsette utgifter.

4.5 Finansielle måltall

Kommunestyret gjorde 30.04.2020 følgende vedtak:

Som handlingsregler for Gjerstad kommunes budsjettarbeid fra og med budsjettåret 2021 skal følgende finansielle måltall legges til grunn:

- 1. Netto driftsresultat skal hvert år i økonomiplanperioden være positivt, og i gjennomsnitt for de 4 årene utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.*
- 2. Disposisjonsfond fratrukket akkumulert premieavvik skal senest ved utløpet av år 3 i økonomiplanperioden utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter.*

I 2025 vil netto driftsresultat utgjøre 2,28 %, mens gjennomsnittet for 4-årsperioden vil være 1,63 %.

Budsjettåret 2025 skiller seg her ut med ekstraordinært høyt utbytte fra Å Energi.

Målet om disposisjonsfond tilsvarende 5 % av brutto driftsinntekter vil være nådd ved utløpet av 2025, gitt at 2024 avsluttes i balanse.

4.6 Utbytte Å Energi (tidligere Agder Energi)

Kommunestyret gjorde 19.05.2022 følgende vedtak:

Kommunedirektøren legger følgende til grunn for fremtidige budsjettprosesser:

- 1. Dersom utbytte fra Agder Energi overstiger kr 4.000.000 avsettes overskytende til generelt disposisjonsfond.*
- 2. Dersom utbytte fra Agder Energi utgjør mindre enn kr 4.000.000 hentes differansen mellom dette beløpet og faktisk utbytte fra generelt disposisjonsfond i den grad dette finnes.*

Det er hvert år i økonomiplanen forutsatt at utbyttet vil overstige nevnte kr 4 mill, og avsetning av overskytende til disposisjonsfond fremgår av linje 21 i Bevilgningsoversikt drift.

4.7 Driftsbudsjett og rammer til enhetene

Fordelingen mellom sektorer er til dels betydelig endret sammenlignet med tidligere år, for å gjenspeile de raske demografiendringene vi nå opplever.

Det er i budsjettet lagt til grunn at investeringene fordeler seg jevnt gjennom året, slik at vi kun får halvårseffekt av renten i investeringsåret. Hva avdrag angår, er det for alle aktivaklasser benyttet maksimal avdragstid i henhold til kommuneloven og regnskapsforskriften. Det er forutsatt at avdragene først begynner å løpe året etter at investeringen er foretatt.

Det er i nedenstående tabeller benyttet 2025-kroner, beløpene er altså IKKE inflasjonsjustert.

Alle tall, både i bevilgningsoversiktene og investeringsprogrammet, er angitt i hele kr 1 000.

BEVLGNINGSOVERSIKT DRIFT							
				HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2025-KR)			
		R-2023	B-2024	2025	2026	2027	2028
1	Rammetilskudd	-126 100	-129 500	-140 734	-137 265	-137 270	-137 576
2	Inntekts- og formuesskatt	-60 578	-64 870	-72 824	-77 052	-77 052	-77 052
3	Eiendomsskatt	-8 358	-8 620	-8 620	-9 220	-9 820	-10 420
	3.1 Verker og bruk / næringseiendom		-3 630	-3 630	-3 850	-4 070	-4 290
	3.2 Bolig og fritidsbolig		-4 990	-4 990	-5 370	-5 750	-6 130
4	Andre generelle driftsinntekter	-20 313	-23 630	-24 299	-24 956	-23 613	-23 090
	4.1 Integreringstilskudd		-22 200	-22 840	-23 580	-22 310	-21 860
	4.2 Kompensasjonsordninger Husbanken		-1 430	-1 459	-1 376	-1 303	-1 230
5	Sum generelle driftsinntekter	-215 349	-226 620	-246 477	-248 493	-247 755	-248 138
6	Sum bevilgninger drift, netto	200 100	195 040	211 560	210 320	209 120	207 950
7	Avskrivninger	15 966	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
8	Sum netto driftsutgifter	216 066	212 040	228 560	227 320	226 120	224 950
9	Brutto driftsresultat	717	-14 580	-17 917	-21 173	-21 635	-23 188
10	Renteinntekter	-6 279	-2 140	-1 700	-1 456	-1 472	-1 496
11	Utbytter	-10 429	-7 575	-11 185	-5 910	-5 910	-5 910
12	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler						
13	Renteutgifter	12 880	12 849	13 220	12 054	11 760	11 317
	13.1 Fastrente 140 mill, 1,48 % til 05.06.2030		2 072	2 072	2 072	2 072	2 072
	13.2 Fastrente 130 mill, 2,98 % til 09.09.2027		3 874	3 874	3 874	3 874	3 874
	13.3 Renteutgifter eksisterende gjeld (p.t.-rente)		5 350	5 950	4 127	3 193	2 250
	13.4 Renteutgifter nygjeld (p.t.-rente)		1 553	1 324	1 981	2 621	3 121
14	Avdrag på lån	23 000	24 680	26 615	28 692	29 722	30 726
	14.1 Avdrag på eksisterende gjeld		24 680	26 615	26 615	26 615	26 615
	14.2 Avdrag på ny gjeld		0	0	2 077	3 107	4 111
15	Netto finansutgifter	19 172	27 814	26 950	33 380	34 100	34 637
16	Motpost avskrivninger	-15 966	-17 000	-17 000	-17 000	-17 000	-17 000
17	Netto driftsresultat	3 923	-3 766	-7 967	-4 793	-4 535	-5 551
18	Overføring til investering						
19	Avsetninger til bundne driftsfond						
20	Bruk av bundne driftsfond						
21	Avsetninger til disposisjonsfond		3 766	7 967	4 793	4 535	5 551
22	Bruk av disposisjonsfond	-3 923					
23	Dekning av tidligere års merforbruk						
24	Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-3 923	3 766	7 967	4 793	4 535	5 551
25	Frenført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Skatt og rammetilskudd er budsjettert i henhold til KS' prognosemodell datert 04.11.2024, altså etter at regjeringen la frem sin tilleggsproposisjon.

Utbytte Å Energi er budsjettert i henhold til selskapets resultat i 2023. De høye overskuddene her kan ventes å være forbigående, da selskapet så langt i 2024 har presentert resultater betydelig lavere enn i 2023.

Det forutsettes at alle eiendomsskattetakster holdes uendret fra 2024 til 2025, for deretter å oppjusteres med 10 % av opprinnelig takst hvert av de 3 siste årene i planperioden.

RAMMER TIL ENHETENE

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT - NETTO PER ENHET							
		HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2025-KR)					
		R-2023	B-2024	2025	2026	2027	2028
10	Stab	14 258	10 800	11 110	10 920	10 730	10 550
20	Interkommunal barneverntjeneste	7 349	7 200	7 340	7 340	7 340	7 340
30	Helse og omsorg	89 203	82 500	87 400	88 150	88 900	89 650
40	Abel skole	35 175	33 340	35 110	34 510	33 920	33 340
50	Kommunalteknikk	13 158	4 700	4 170	4 100	4 030	3 960
55	Plan og samfunnsutvikling		5 200	5 650	5 550	5 460	5 370
60	Visedal bamehage	15 470	17 400	18 830	18 510	18 200	17 890
70	NAV	19 085	18 500	21 400	21 040	20 680	20 330
80	Politisk virksomhet	2 599	2 300	2 400	2 360	2 320	2 280
12	Tilskudd Gjerstad fellesråd	1 030	1 200	1 250	1 230	1 210	1 190
15	Felles	2 773	11 900	16 900	16 610	16 330	16 050
	Fordelt til drift	200 100	195 040	211 560	210 320	209 120	207 950

Stab har fra 2024 til 2025 reelt sett fått noe reduserte utgifter, ved at 20 % av kommuneoverlegens stilling er flyttet til skolehelsetjenesten ved Abel skole.

Den interkommunale barneverntjenesten har hatt betydelig økte utgifter de senere år, noe som har medført merforbruk. Det har følgelig vært nødvendig å justere rammen i tråd med dette i tidligere år, men fra 2024 til 2025 anses det tilstrekkelig med en justering omtrent i tråd med deflator. Øvrige kommuners andel budsjetteres som en inntekt i tjenestens rammeområde. Det som vises i tabellen er altså Gjerstads andel av totalkostnaden, som utgjør 12,3 %.

Helse og omsorg opplever et stadig økende behov for tjenester, og det forutsettes at enheten i løpet av året finner muligheter for mer kostnadseffektiv drift. Likevel er det en kjensgjerning at demografiutviklingen vil kreve stadig mer omfattende helsetjenester, og Helse og omsorg forutsettes som eneste enhet å få en realøkning i sin ramme hvert år i planperioden.

Abel skole vil i 2025 motta betydelig mindre tilskudd fra IMDi enn tidligere år, noe som har gjort det nødvendig med noe oppjustering av rammen.

Kommunalteknikk utgjør en del av tidligere Samfunnsenheten, og tildelt nettoramme kan i liten grad sies å gi et godt bilde av tjenestens omfang. Enheten har utgifter på kr 28,3 mill, egne inntekter på kr 24,1 mill, og nettorammen utgjør altså kun differansen mellom disse.

NAV har fra 01.01.2022 vært drevet som et interkommunalt samarbeid med Tvedestrand som vertskommune.

Under Politisk virksomhet er formannskapetets disposisjonskonto videreført med kr 100.000.

Tilskudd Gjerstad fellesråd er oppjustert med kr 50.000 fra 2024 til 2025, til tross for at kommunestyret i forrige økonomiplan vedtok en nedjustering. Beløpet er likevel mindre enn fellesrådets eget budsjettforslag. I tillegg til direkte tilskudd kommer kommunal tjenesteyting stipulert til kr 328.000.

Rammeområde 15 Felles inkluderer avsetning kr 6,2 mill til dekning av 7/12 av lønnsoppgjør 2025 (forutsatt virkningsdato 01.05.2025). Dette vil være tilstrekkelig til å dekke et lønnsoppgjør på om lag 4,5 %. Det er usikkert hvorvidt avsetningen vil dekke den faktiske kostnaden, og det forutsettes følgelig at enhetene selv finner inndekking for resterende innenfor sine rammer.

Som følge av lavere rammetilskudd og økte finansutgifter utover i planperioden, er det for årene 2025-2027 forutsatt generell realnedgang i enhetenes rammer, med unntak av Helse og omsorg hvor det forutsettes en marginal økning.

Som en gest til alle kommunens ansatte som gjennom hele året gjør en fantastisk jobb for våre innbyggere, er det også i hele planperioden forutsatt å ta den beskjedne kostnaden det er å videreføre den hyggelige tradisjonen med julebord.

5.0 INVESTERINGSPROGRAMMET

Linje	Berettiget MVA-kompensasjon	2025	2026	2027	2028
1	Helse og omsorg, velferdsteknologi samt inventar og utstyr	700	700	700	700
2	Helse og omsorg, tjenestebil hjelpemiddelformidling, type VW Transporter			700	
3	Helse og omsorg, bytte til elbiler hjemmetjenesten, installasjon ladere			2 800	
4	Helse og omsorg, oppgradering av ventilasjonsanlegg med kjøling		300	4 700	
5	Helse og omsorg, utskifting fordelingsskap vannbåren varme hus 1, 2 og 3	500			
6	Frisklivsentral, solskjerming og brannsikring	150			
7	Legekontor, medisinsk behandlingsutstyr	350			
8	Innredning nytt hjelpemiddellager	200			
9	HMS-tiltak formålsbygg	700	700	700	700
10	Beredskapstiltak	130			
11	Brannstasjon	7 000			
12	Abel skole, praktisk-estetiske rom i den gamle gymsalen	3 500			
13	Abel skole, HC-tilpasninger	600			
14	Abel skole, håndblåsere idrettshall og skole	150			
15	Oppgradering veier og trafikksikkerhetstiltak	4 500	4 000	4 000	4 000
16	Utedrift og renhold, 2 elbiler	1 000			
17	Sandåkerhølen, ny atkomst / bro		500		
18	Klokkargården, sanitæranlegg			2 000	
19	Driftssentral, utskifting varmepumpe	250			
20	Innvendig lys formålsbygg	300	300		
21	Adgangskontroll formålsbygg	600			
22	Visedal barnehage, 3 elsykler med plass til 6 barn	180			
23	Visedal barnehage, inventar	200			
24	Minnelund og Abelsti	750			
25	Frisbeegolf	500			
26	GIS-programmer	150			
27	Aktivitetshus, utomhus	1 500	1 500		
	Sum berettiget MVA-kompensasjon	23 910	8 000	15 600	5 400
	Ikke berettiget MVA-kompensasjon	2025	2026	2027	2028
28	Kjøp og utvikling av areal til bolig- og næringsformål	30 000	10 000	10 000	10 000
29	Kjøp av barnevernbygget Brokelandsheia	18 250			
30	Bygging / kjøp utleieboliger	14 000	8 000	8 000	8 000
31	Nødbolig		1 500		
32	Reguleringsplan Lindvollheia og Glimmeråsen B3 og B4	800			
	Sum ikke berettiget MVA-kompensasjon	63 050	19 500	18 000	18 000
	Vann / avløp (selvkostområdene)	2025	2026	2027	2028
33	Oppgradering vannledningsnett	500	500	500	500
34	Oppgradering avløpsnett	500	500	500	500
	Sum vann / avløp (selvkostområdene)	1 000	1 000	1 000	1 000
	Salg av tomter	2025	2026	2027	2028
35	Salg næringstomter	-500	-500	-500	-500
36	Salg boligtomter	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
37	Salg kommunale formålsbygg og boliger	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
	Sum salg av tomter	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700
	Annet	2025	2026	2027	2028
38	KLP - Egenkapitaltilskudd	800	800	800	800
39	Startlån	10 000	10 000	10 000	10 000
	Sum annet	10 800	10 800	10 800	10 800
	Oppsummering	2025	2026	2027	2028
40	Sum investeringer (inkl. egenkapital KLP)	88 760	29 300	35 400	25 200
41	Utlån (startlån)	10 000	10 000	10 000	10 000
42	Mottatt MVA-kompensasjon (til reduksjon låneopptak)	-4 780	-1 600	-3 120	-1 080
43	Mottatte tilskudd og spillemidler (til reduksjon låneopptak)				
44	Sum salg av tomter / annet (avsettes ubundet inv.fond)	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700
45	Avsetning ubundet inv.fond (salg av tomter / bygninger)	3 700	3 700	3 700	3 700
46	Sum bruk av ubundet investeringsfond (KLP)	-800	-800	-800	-800
47	Låneopptak til investeringer	-83 180	-26 900	-31 480	-23 320
48	Låneopptak til videreutlån (startlån)	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
	Kontrollsum	0	0	0	0

6.0 DRIFTSDEL – resultatenheterens planer

6.1 Stab

Faktaopplysninger

Staben er en støtteenhet for Gjerstad kommune som organisasjon. Oppgavene er støtte til enhetene og ansatte innenfor økonomi, regnskap, lønn, personal, pensjon, forsikring, innkjøp, arkiv, politisk sekretariat, post, sentralbord, informasjon, HMS/internkontroll, organisasjonsutvikling og IKT/telefoni.

Staben er også støtteenhet for politiske beslutningsorgan.

Hovedutfordringer

Staben skal medvirke til gode og konstruktive prosesser knyttet til organisasjons- og tjenesteutvikling. Dette er en utfordring i en situasjon der kravet til tjenestene stadig endres når det gjelder ny teknologi, nye oppgaver og stramme økonomiske rammer.

Bemanningen er lav slik at det er utfordringer å opprettholde vanlig drift og god kvalitet på tjenesten. Flere fagfelt er sårbare ved fravær.

Hovedtiltak

Staben skal bidra til aktiv medvirkning og involvering av ansatte, tillitsvalgte, brukere og politikere gjennom ulike utvalg, i alle prosesser knyttet til endringer i økonomiske rammer, oppgaver og tjenestetilbud. Staben må fortsatt se på hvor mye den skal involveres i de enkelte prosesser framover, og justere tjenestetilbudet etter bemanningen.

Staben skal ha et vedvarende fokus på reduksjon av sykefravær i nært samarbeid med enhetene, bedriftshelsetjenesten og NAV Arbeidslivssenter.

Staben skal sammen med enhetene arbeide målbevisst med å skape et godt og utviklende arbeidsmiljø og medvirke til å videreutvikle en solid organisasjonskultur.

Mål

Medvirke til et godt arbeidsmiljø i hele organisasjonen.

Tiltak

- Gjennomføre lønnsforhandlinger i tråd med god forhandlingsskikk og i et godt forhandlingsklima sammen med de ansattes organisasjoner.

Mål

Være en aktiv medspiller for alle enhetene i kommunen.

Tiltak

- Videreføre årlige samarbeidsmøter med enhetene hvis ønskelig og andre møter etter behov.
- Bistand i personalsaker/spørsmål.

Mål

Fremme kvalitet på tjenestene og faktorer for jobbnærvær.

Tiltak

- Utvikle samarbeidet med enhetene, bedriftshelsetjenesten og NAV/Arbeidslivssenteret for å redusere sykefraværet.

Mål

Medvirke til et godt samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Tiltak

- Jevnlig samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Mål

Gi god service og informasjon til kommunens befolkning, politikere og ansatte.

Tiltak

- Nødvendig oppdatering av intranett, hjemmeside og sosiale medier.
- Gi politikerne den informasjon som er nødvendig for at folkevalgtoppgaven kan utføres på en god og effektiv måte.

Mål

Øke bruken av elektronisk kommunikasjon med kommunens befolkning.

Tiltak

- Så langt mulig besvares saker og henvendelser elektronisk i stedet for på papir, da dette er raskere og mer kostnadseffektivt.

6.2 Politisk virksomhet

Politisk virksomhet har egen ramme. I denne rammen er det avsatt midler for godtgjørelse til ordfører og varaordfører, godtgjørelse til alle folkevalgte, tapt arbeidsfortjeneste og reisegodtgjørelse. Her settes det også av utgifter til kontrollutvalg med sekretariat. Det avsettes beløp til formannskapetets disposisjon. Det er ikke satt av spesielle budsjettsummer for eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd.

6.3 Abel skole – med helsestasjon/skolehelsetjeneste

4-ÅRSPLAN

Visjon: Skolen for alle - respekt, trivsel og mestring

Elevene skal trives på skolen, bli sett og få best mulig læringsutbytte. Elevenes opplæring blir utført i et samspill mellom skole, foresatte, elever og lokalsamfunn.

Hovedutfordringer for Abel skole

Tidlig innsats/forebygging

Abel skole har som mål å sikre at elevene greier å fullføre videregående skole, blir aktive deltakere i yrkeslivet eller starter på videre studier. Forskning viser at de første leveår betyr mest for menneskets utvikling. Elevene har en lovbestemt rett til tilpasset opplæring. Derfor må skolen regne med å bruke betydelige ressurser på tidlig innsats. Samtidig må det arbeides systematisk fra 1. til 10. klasse med de grunnleggende ferdighetene. Når skolen ser at elever har utfordringer, faglig eller sosialt, skal det så raskt som mulig settes inn tiltak. Tiltak skal igangsettes uavhengig av hvilket klassetrinn eleven er på. Kommunen må, også i framtiden, ha en organisering som gjør det mulig å ha et tett samarbeid med PPT, barnevernet, helsestasjon, flyktningetjenesten og NAV. Det må settes av nok ressurser til å gjennomføre programmer som «MOT», «SUPER» og SAMM (Systematisk arbeid med mestring, motivasjon og medvirkning). Disse programmene er med på å sikre elevene et godt psykososialt miljø og er viktige i arbeidet med livsmestring.

Et godt psykososialt miljø for alle elevene

Ingen elever skal risikere å få skolegangen sin ødelagt på grunn av mobbing. Det skal alltid arbeides målbevisst og langsiktig for at Abel skole skal være mobbefri. Skolen har plan for trygt og godt skolemiljø (§12). Abel skole bruker planen for trygt og godt skolemiljø (§12) som rettesnor i arbeidet sitt mot mobbing. Skolen skriver aktivitetsplaner for elever som ikke opplever å ha det trygt og godt på skolen. Elever og foresatte skal få god informasjon om sine rettigheter.

Elevundersøkelsen gjennomføres en gang hvert år. I tillegg har skolen en egen lokal trivselsundersøkelse som gjennomføres tre ganger i året. Resultatene blir fulgt opp både individuelt med elevene, i personalet, i foreldremøter og i utviklingssamtaler.

Skole- hjem samarbeid

Det er de foresatte som har hovedansvaret for elevenes oppvekst og læring. Skolen må bevisstgjøre de foresatte på deres rolle og legge til rette for et godt samarbeid med skolen. Dette sikres ved å bruke FAU, samarbeidsutvalget (SU) og skolemiljøutvalget (SMU) aktivt. Det skal gjennomføres to foreldremøter og to utviklingssamtaler hvert år. Foreldrepålogging i VISMA Flyt skal sikre et mer aktivt skole-hjem samarbeid og fungere godt i den daglige kontakten med foreldrene. Visma sikker sak er det nye arkivsystemet til skolen, denne plattformen er til stor hjelp i det langsiktige arbeidet rundt elevene og sikrer god informasjonsflyt mellom skolen, foreldre og andre aktører i laget rundt barnet. Abel skole skal legge ut viktig informasjon på kommunens – og skolens hjemmeside.

Resultatene fra brukerundersøkelsen til foreldre og barn skal forbedre samarbeidet mellom skole og hjem.

Kunnskapsformidling

For at elevene skal oppnå et kunnskapsnivå som fører til at de fullfører og består videregående skole, må et høyt læringstrykk prioriteres. Alle elevene skal få et best mulig undervisningstilbud, oppleve god veiledning og at de blir satt krav til. Arbeidsmetodene skal være varierte og basert på prinsippet PRUV – praktisk, relevant, undersøkende og variert. Skolen har elevenes stemme i fokus og elevene skal få medvirke til faglig og sosial trivsel.

Spesialundervisning/tilpasset opplæring

Det jobbes kontinuerlig for å få ned individuell tilrettelagt undervisning (spesialpedagogikk). Det samarbeides mellom skole, foreldre, PPT og skoleeier for å få det til. Ressurser til god tilpasset opplæring og intensiv opplæring må sikres, slik at alle elever får større utbytte av ordinær undervisning.

Ivaretagelse av minoritetsspråklige elever

Gjerstad kommune har gjennom flere år tatt imot nye flyktninger og prioritert barnefamilier. Disse barna må gis et tilfredsstillende undervisningstilbud slik at de kan fullføre videregående opplæring og få seg en utdanning.

Kommunens enheter må samarbeide om et godt tilbud til disse barna. utfordringene har vært størst når barnefamilier på kort varsel kommer til Gjerstad.

Kompetanseheving

Det må arbeides med kompetanseheving og skolering for å ha en lærerstab som tilfredsstillende kravene til kompetanse. Utdanningsdirektoratets satser fortsatt på kompetanseheving av lærere. De kommende årene vil skolen prioritere ansatte som ønsker å ta videreutdanning i begynneropplæring, da dette er et behov ved skolen og i tråd med kommunens satsing på tidlig innsats.

DEKOMP

Skolen fortsetter arbeidet med kompetanseheving i spesialpedagogikk og inkluderende praksis, som er skolebasert kompetanseheving. Vi ønsker inkluderende undervisning som favner alle elevene. Enheten har ferdigstilte ny språkplan for 1. – 4. trinn og denne skal implementeres i 2025.

Rekruttering

Det har de siste årene vært mange og gode søkere i forbindelse med utlysning av stillinger.

«**Vi bryr oss SAMMEN – for barn og unge i Gjerstad kommune**» er en paraply for kommunens satsinger rundt barn som bekymrer. Alle enheter som arbeider med barn og unge i Gjerstad kommune er med på dette tverrfaglige opplegget. Målet med prosjektet er å heve kompetansen om tidlig identifikasjon og tidlig intervensjon blant ansatte som kommer i kontakt med barn og unge som lever i risikoutsatte livs- og familiesituasjoner. Videre arbeid vil være å utvikle og implementere rutiner for hvordan gå fra bekymring til handling i den enkelte avdeling eller på tvers av fagavdelinger i kommunen. Arbeidet er gått fra å være BIR (barn i rusfamilier) til BTI (Bedre tverrfaglig innsats). I tillegg er skolen en del av kommunens andre satsing under samme paraply, som heter helsefremmende skoler og barnehager.

Gjennom denne satsingen er Abel skole trivselsleder-skole. Satsingen er et systematisk opplegg rundt aktivitet i storefriminutt for alle elever fra 1.-10. klasse. Opplegget er koplet sammen med MOT og de inkluderende verdiene her. Elever skal sikres aktivitet og trivsel sammen med andre. Alle skal kjenne på at de er inkludert på Abel skole.

Enheten håper å få på plass en ungdomsveileder (Venneslabrua) som skal følge opp de mest sårbare elevene på ungdomsskolen og Gjerstad elever på videregående skole som er i ferd med å falle utenfor.

MOT- Gjerstad kommune er en MOT-kommune. Prosjektet er tverrfaglig og styrker ungdommene når det gjelder å være trygge på seg selv. Målet er at MOT skal skape robust ungdom som inkluderer alle. Viktige prinsipper er: MOT til å leve, MOT til å bry seg og MOT til å si nei.

Skolen vil i 2025 ha lærere som er skolert i SUPER, som (1.-4. trinn) er et program for å bygge trygge og gode klassemiljø, og ivareta barns naturlige tendens til å like seg selv.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten har vært organisert under enhet for skole siden 2020.

Jordmor, helsesykepleiere, fysioterapeut og helsestasjonslege er kjernepersonell i tjenesten. Det har vært, og er, en bevisst satsing på tjenesten for at den skal ha rom til å bidra i tidlig innsats ovenfor barn, unge og familier. Levekårsutfordringene ses i alle undertjenester; jordmortjeneste, helsestasjonstjeneste, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom (HFU).

Det jobbes aktivt for å avdekke utfordringer og finne gode tiltak for befolkningen i de ulike tjenestene, både på individ og gruppenivå.

Tjenesten deltar i prosesser og føringer som foregår nasjonalt, regionalt og innad i kommunen. Her kan nevnes «Nasjonalt forløp barnevern», «Veileder for barn og unges psykiske helse» med opprettelse av ny tjeneste, «Oversikt folkehelse» og arbeidet med «Bedre tverrfaglig innsats», herunder ressursgruppa «Vi bryr oss sammen for barn og unge».

Ansvar for helseundersøkelse av alle flyktninger, asylsøkere og familiegjennforente som bosettes i Gjerstad ligger til tjenesten. Flere av de ansatte er medlemmer i psykososialt kriseteam og alle helsesykepleierne har 1-2 koordinatoroppdrag for barn og familier med ekstra behov.

SFO

Skolefritidsordningen på Abel skal legge til rette for lek, kultur og fysisk aktivitet. På Abel skal barna oppleve måltidsglede og det serveres varme måltider flere ganger i uken.

I samarbeid med foreldre, skole, barnehage og andre skal hensynet til barnets beste ligge til grunn.

Arbeidet skal bygges på verdigrunnlag fra rammeplanen for SFO. Barna skal oppleve et felleskap der det er plass til alle.

SFO bruker basseng, skolekjøkken og hallen flittig i sin åpningstid.

Hovedtiltak for enheten:

- Abel skole jobber systematisk med utvikling av felles praksis og gode strategier for å sikre det helhetlige skoleløpet.
- Abel skole har tidligere gjennomført flere prosjekter i regi av Utdanningsdirektoratet. Det gjelder Lektor2, realfagskommuneprosjektet, leseprosjekt, satsing på klasseledelse og prosjektet Vurdering for læring. I tillegg har ungdomsskolen vært med på satsingen Ungdomstrinn i utvikling. Etter at satsingsområdene formelt avsluttes, blir prinsippene videreført og implementert i skolens arbeid.
- Skolen skal følge opp elevenes utvikling. Programmet Conexus benyttes til å registrere elevenes læringsutbytte. Her samles resultater fra Udirs kartleggingsprøver, nasjonale prøver, leseprøver (LUS), M-prøver, interne tester, svømmeresultater osv. Vurderingen av resultatene benyttes for å gi elevene den riktige oppfølging, slik at de kan lære mest mulig på best mulig måte.
- Øke læringstrykket og forbedre klasseledelsen for å høyne det faglige nivået. Arbeidet skal skje i et nært samarbeid mellom de foresatte, elevene og skolen.
- Bruke tilpasset opplæring slik at elevene får en bedre undervisning ut fra sine forutsetninger, og jobbe for å få til en reduksjon av enkeltvedtak.
- Elevene skal ha stor medvirkning i egen læring.
- Gi kompetanseheving og videreutdanning av personalet ut ifra kartlagte behov.
- Rekruttere nytt personale i tråd med kompetansebehov.
- Skape en utvidet enhet der helse for barn og unge er en integrert del av skoleenheten.
- Ta imot flyktninger på en tilfredsstillende måte.

Årsplan for Abel skole 2025 – med helsestasjon/skolehelsetjeneste

Mål: Enheten skal være en 1-10 skole som kjennetegnes av god kvalitet på undervisning og et godt, trygt og inkluderende skolemiljø

Tiltak:

- Felles planmessig utviklingsarbeid for alle ansatte i skolen.
- Trinnmøter på alle trinn som sikrer at lærere og fagarbeider samarbeider om elevenes utvikling.
- Regelmessige møter hver 2. uke i plangruppe som skal sikre medvirkning og styrke kvaliteten på utviklingsarbeid.
- Sikre medvirkning gjennom medbestemmelsesutvalg (MBU) bestående av tillitsvalgte, verneombud og administrasjon
- Et FAU for skolen samt gjennomføre samarbeidsutvalgsmøter (SU) og skolemiljøutvalgsmøter (SMU)
- Sikre elevmedvirkning gjennom elevråd, klassemøter og SAMM

Mål: Skolen skal være en lærende organisasjon med fokus på resultater**Tiltak:**

- God og tydelig klasseledelse
- Felles oppstart av alle undervisningstimer
- Læreplaner med konkrete mål i alle fag. Alle læreplaner skal baseres på lik mal
- Prinsippene i vurdering for læring skal brukes med konkrete og konstruktive fremovermeldinger på elevenes arbeid
- Nasjonale prøver skal brukes som et redskap til å sette inn nødvendige tiltak
- Eksamensresultater og grunnskolepoeng skal være i fokus for stadig forbedring
- Skolen skal til enhver tid ha et planmessig pedagogisk utviklingsarbeid
- Skolen fokuserer på de fem grunnleggende ferdighetene fra overordnet del kunnskapsløftet 2020

Mål: Skolen skal legge til rette for at elever oppnår kompetansemålene**Tiltak:**

- Tidlig innsats og tilpasset opplæring.
- Inkluderende praksis, ha rom for alle og øye for den enkelte.
- Godt kvalifiserte lærere.
- Undervisningen skal være praktisk, relevant, undersøkende og variert (PRUV)
- Bruke nasjonale prøver og kartleggingsprøver for å heve elevenes kompetanse.
- Fokus på lesing og matematikk.
- Leseprosjekter høst og vår på alle trinn i samarbeid med skolebiblioteket og folkebiblioteket.
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler hver høst og vår med fokus på faglig utvikling og trivsel.
- Gjennomføre kurs i lesing, skriving og regning for å bedre resultatene.
- Godt samarbeid og erfaringsdeling mellom lærere på alle trinn.
- Leselekser der foresatte må signere for lest lekse tre ganger i uken.

Mål: Enheten skal ha et planmessig holdningsskapende arbeid**Tiltak:**

- Egne trivselsregler i alle klasser
- Klassemøter hver måned hvor elevenes psykososiale miljø er tema.
- Ha et engasjert elevråd
- Gjennomføre temadager med fokus på holdninger (eksempelvis; markere FN-dagen, Holocaustdagen, verdensdagen for psykisk helse og delta i TV-aksjonen)
- Fellesarrangementer som styrker det sosiale samholdet, både trinnvis og for hele skolen
- Gjennomføre MOT, SUPER og SAMM (Systematisk Arbeid med Mestring og Motivasjon).
- Felles månedlige sosiale mål for alle klasser. Disse målene formidles månedlig til alle foresatte.
- Lek blir brukt som variert undervisning
- God og synlig tilstedeværelse av helsesykepleiere i skole og barnehage

Mål: Enheten skal ha et godt skole-hjem samarbeid**Tiltak:**

- Foreldremøter minst to ganger pr. år.
- Utviklingssamtaler to ganger pr år
- Sosiale sammenkomster klassevis
- Foreldrepålogging i Visma-flyt
- Skolemiljøutvalgsmøter (SMU) minst 3 ganger pr år
- Samarbeidsutvalgsmøter (SU) minst 3 ganger pr år
- Et aktivt foreldrenes arbeidsutvalg (FAU)

Helsefremmende og forebyggende arbeid som utføres av helsestasjons- og skolehelsetjenesten:

Tjenestens lovpålagte undersøkelser og vaksinasjoner kommer alltid i første rekke. Utover dette gjøres det hele tiden en vurdering av hva som er hensiktsmessig å tilby Gjerstads befolkning, og nå jobbes det aktivt med dette:

Jordmortjenesten har tilbud om:

- Tettere oppfølging i svangerskap
- Trening for gravide
- Rekruttering til «Sammen på vei»/«Mor i Norge»-studie

Helsestasjonstjenesten har tilbud om:

- «Forsterket» helsestasjonsoppfølging med hjemmebesøk
- Tilstedeværelse av helsesykepleier i barnehagen
- Deltagelse i gruppe for «nye» foreldre
- Åpen helsestasjon
- Foreldreveiledning etter ulike program
- Samarbeid, veiledning og oppfølging i «Ressursteam 0-6 år»

Skolehelsetjenesten har tilbud om:

- Styrket tilstedeværelse i skolen med drop-in i noen tidsrom
- Undervisning i livsmestringstema
- Oppfølging av elever som opplever utfordringer
- Kartlegging og bistand i «Ung aktiv»
- Undervisning- og veiledning i seksuell helse i «Uke 6»
- Bidrag i utarbeidelse av nytt forebyggingsprogram som erstatter «Kjærlighet og grenser»
- Foreldreveiledning etter ulike program
- Samarbeid, veiledning og oppfølging i «Ressursteam 6-16 år»

Helsestasjon for ungdom har tilbud om:

- Drop-in for ungdom og unge voksne opp til 25 år som trenger hjelp til fysisk, psykisk eller seksuell helse. Tilbud gis i samarbeid med Tjeneste for psykisk helse og avhengighet

Dessuten tilbys alle flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente helsekartlegging innen tre måneder etter bosetting.

6.4 Visedal barnehage

4-ÅRSPLAN

Barnehagens visjon

”En fantasifull verden hvor det utrolige skal skje...”

I denne visjonen ligger en tanke om at barn har få barrierer i forhold til hva som er mulig og umulig, og at barnehagen skal være et sted som tar vare på denne egenskapen. Visjonen vår ønsker å dra praksisen vår mot det å ha en undrende holdning og væremåte til livet. At barn oppmuntres til å stille spørsmål, og forske seg fram til svar er viktig. Da vil de kreative og originale løsningene vokse fram.

Livet byr på flest muligheter – færre begrensninger, og med denne innstillingen hos alle i barnehagen vil det garantert skje utrolige ting.

Faktaopplysninger

Visedal barnehageenhet er fysisk spredt på to barnehager, avd. Alvheim er en base og avd. Renstøl er delt i to baser. Der igjen er basene delt opp mer eller mindre aldersinndelte grupper. Spesielt barnehagens yngste blir skjerma i mindre grupper. Barnehagen har 135 faste plasser som blir regnet ut på grunnlag av barnehagens totale areal for barn over 3 år. Barnehagen er et heldagstilbud med åpningstid fra kl.0700 til 1630 hver ukedag. Kommunen kan pr i dag tilby to årlige barnehageopptak, og vil med det sikre plass til alle fra de er 1 år.

Hovedutfordringer

Å gi barnehageplass til alle som har behov for det, på den tid de ønsker, er en utfordring. Det å sørge for rett nivå på tjenesten i takt med de behov som til enhver tid eksisterer, vil kunne være utfordrende på grunn av store svingninger i årskulla. I og med at barnehage er en tjeneste mennesker velger å benytte etter behov, kan det også være vanskelig å forutse konkrete tall.

Barnehageøkonomi er sterkt normstyrt. Staten regulerer opptaksregler av barn, kompetansenivå hos de ansatte og hvor mange ansatte som skal være i en grunnbemanning. Dette er stramt regulert for å sikre en grunnleggende kvalitet på hverdagen for barn i barnehage.

Faglige krav til kvalitet gitt gjennom rammeplan for barnehage, er høye. Alle ansatte skal utvikle en praksis i henhold til rammeplan, og det tar tid og ressurser. Nye lovkrav blir vedtatt som igjen krever endring av praksis og nye oppgaver på den enkelte.

Ansatte i barnehagene står i en hverdag med mange ulike menneskemøter. Noen menneskemøter oppleves krevende å stå i over tid, og arbeidet kan være emosjonelt belastende for den enkelte ansatte. Dette krever støtte, oppfølging og kompetanse for å håndtere på en profesjonell og konstruktiv måte. Enhetens ansatte har ingen felles tid i hverdagen, og alle felles personalmøter må gjennomføres på ettermiddag- og kveldstid.

Enheten tar jevnlig imot flyktningfamilier. Dette er først og fremst en berikelse for vårt miljø, men må følges tett opp gjennom systematisk arbeid i samarbeid med familiene det gjelder. Språk, vennskap og inkluderende miljøer er stikkord i dette arbeidet. Arbeidet krever kunnskap, tid og gode menneskemøter.

I Gjerstad kommune påvirkes også barnehageøkonomien av at et betydelig antall barna har redusert foreldrebetaling på grunn av lav inntekt i familien. Fra høst 2024 er satsene for makspris pr måned halvert, og foreldrebetaling som en inntektskilde er da følgelig også halvert.

Enheten ser et økt antall barn med store hjelpebehov. Dette vil være behov som må følges opp her og nå, men også i mange år fremover. Det er en plikt og en utfordring for vår kommune å møte barns rettigheter knyttet til §31 retten til spesialpedagogikk og §37 retten til et tilrettelagt tilbud. Forventninger til hva barnehagene skal ivareta er også et viktig tema å drøfte, både med brukere og eiere.

Spesielt Renstøl barnehage er et gammelt bygg som trenger betydelige oppgraderinger. Alvheim barnehage har også oppgraderingsbehov.

Begge barnehagene har et betydelig behov for oppgradering av inventar innvendig, samt på utelekeplassene.

Hovedtiltak

En høy kvalitet på barnehagens faglige innhold for barn og foresatte vil være hovedfokuset i en fireårsplan. Arbeid knyttet til rammeplan vil bli satset på gjennom både ekstern og intern kursing, samt konkrete utviklingsarbeid. Østre Agder Samarbeidet og kompetansetiltakene som utformes der gjennom tilskuddsordningene, er viktig for barnehagene. Alt av statlige midler til kompetanseheving kanaliseres gjennom samarbeidet, og gir oss mulighet til et nært samarbeid med UiA og andre barnehager.

Med de utfordringer vår kommune har knyttet til levekårstall og folkehelse, er det svært viktig at vi har et sterkt fokus på kompetanse. Det å opprettholde høy pedagogdekning er avgjørende viktig for å klare å iverksette og følge opp den beste praksisen og de riktige tiltaka.

Beste praksis og de riktige tiltaka, handler i stor grad om tverrfaglig samarbeid med andre i laget rundt barnet og familien. Barnehagen er en aktiv deltaker i kommunens arbeid med tidlig innsats. Ressursteam vil være et sentralt verktøy i arbeidet, for å sikre et tverrfaglig fokus i arbeidet rundt barn og familier som trenger ekstra støtte og hjelp. Barnehageenheten deltar bredt i ressursgruppen i Vi bryr oss sammen prosjektet.

Enheten må fortsette å satse på utvikling av en god og fleksibel struktur, og en tydelig ledelse av denne. En fortsatt klar forventning om å ha en organisasjon med myndiggjorte medarbeidere, vil være nødvendig for å nå framtidige målsettinger.

Det å ha en personaldekning som er tilstrekkelig til å møte store varierende behov hos barn i barnehagen, er en forutsetning for både antall barn som kan tilbys plass, tidlig innsats og kvalitet.

Det vil bli viktig å arbeide målretta med å finne de gode måtene å organisere spesialpedagogisk arbeid på. Et fleksibelt system krever at en kartlegger brukerbehov så langt det lar seg gjøre, slik at en igjen kan møte behov hos brukerne fra år til år.

Kompetanse hos ansatte er svært viktig i dette arbeidet. Flere ansatte må opparbeide spesialpedagogisk kompetanse slik at arbeidet i større grad blir endel av det ordinære tilbudet.

Barns utfordringer er enklere og mindre ressurskrevende å løse hvis en kommer tidlig inn i et systematisk arbeid. For å lykkes i dette arbeidet, kreves det ressurser avsatt til allmennpedagogiske tiltak og veiledning fra spesialpedagog.

Ansatte med en følelse av jobbmestring er en forutsetning for å nå mål om høy kvalitet. I og med at kvalitet i barnehagen i stor grad ligger i personalressursen, er det viktig å fortsette det aktive arbeidet enheten har med å redusere sykefraværet/øke jobbnærværet. I den daglige drifta er det først og fremst korttidsfravær som utfordrer og gjør tjenesten sårbar. Pr idag er det en betydelig utfordring å få tak i vikarer med tilstrekkelig kompetanse.

Videre vil enheten fortsette et systematisk og planlagt nærværarbeid som innebærer fokus på bruk av møteplassen, klare rutiner, samarbeid med andre og vedlikehold av en positiv bedriftskultur.

Barns rett til et godt barnehagemiljø er lovfestet i barnehageloven fra og med 1.januar 2021. Personalet må videreutvikle sin kompetanse knyttet til observasjon og tilrettelegging.

Viktigheten av barns lekekompetanse, arbeid med språk, samhandling fagpersoner imellom og tett foreldredialog vil være temaer i den neste fireårs perioden.

Oppfølging av flyktning- og tospråklige barn krever spesiell kompetanse, og det krever videre at en setter av ressurser til arbeidet.

ÅRSPLAN 2025

Mål   **Enheten skal samarbeide tett med andre aktører for både å vedlikeholde og utvikle egen kompetanse**

Tiltak

- Sikre at vi er en lærende organisasjon som har lærende personalmøter som utvikler både den enkelte og enheten
- Opprettholde antall pedagoger
- Delta aktivt i arbeidet med tilskuddsordningene
- Legge til rette for videreutdanninger for alle yrkesgrupper i enheten
- Opprettholde og utvikle avtale med UiA og USN om å være studentbarnehage
- Veiledning PPT/ tilstedeværelse helsesykepleiere
- Sikre ny kunnskap, nye erfaringer, gode holdninger og mangfold i personalet gjennom å tilby ulike praksisplasser
- Gjennomføre en felles planleggingsdag for alle som jobber med barn i Gjerstad kommune
- Lete etter utviklende samarbeid med eksterne aktører f.eks. kulturagent, bedrifter, aktivitetshuset

Mål   **Enheten skal være en aktiv bidragsyter for å støtte opp om et positivt og inkluderende foreldremiljø**

Tiltak

- Bidra til å bygge gode samarbeidskulturer i foreldregruppene for å forebygge utenforskap i foreldrerollen
- Ledelse i barnehagene støtter FAUene i sitt arbeid
- Eget foreldremøte for foreldre som skal sende barnet sitt over på stor avdeling
- Samarbeide med FAU, helsestasjon, skole, kultur, barnevernstjenesten, frivillige lag og foreninger og andre, om ulike temabaserte foreldremøter
- Arrangere jevnlig sosiale treffpunkt i barnehagene
- Systematisk spørre foreldre om hvordan det er å være foreldre i Gjerstad
- Sikre en dialog med foreldre om viktigheten av aktiv deltagelse, og hva eget bidrag inn i fellesskapet kan bety

Mål   **Barnehagens fysiske lekemiljø skal bli mer inspirerende for barn**

Tiltak

- Sikre fokus på estetiske fag sammen med barn, som inspirasjon til lek
- Leken skal få avbryte praktiske rutiner, ikke motsatt. Leken skal vernes!
- Videreutvikle kunnskap om hva som er gode lekemiljøer, og hvordan disse skapes
- Det skal lages en idebank som synliggjør behovet for mangfold av lekemateriell og utsyr
- Utstyr og lekemateriell skal organiseres på en ryddig og tilgjengelig måte, slik at det videre blir enkelt å gjøre endringer i barns lekemiljø
- Enhetens utelekeplasser skal opp til vurdering med tanke på hva som er tilgjengelig for barn
- Lekemiljøet skal tilrettelegges for alle barn som benytter det, uavhengig av individuelle forutsetninger

Mål   **Enheten skal opprettholde et godt arbeidsmiljø og et høyt fokus på jobbnærvær**

Tiltak

- Anerkjenne god ledelse som avgjørende viktig for å lykkes med denne målsettingen ved å stille spørsmål som: “Hvordan organiserer vi oss best mulig?” “Hvordan vurderer vi enhetens praksis, for å planlegge godt videre?” “Hvordan er arbeidshverdagen for den enkelte i vår enhet?”
- Videreutvikle bruken av Møteplassen
- Legge til rette for delingsarenaer for god praksis på tvers av enheter
- Oppfølging av revidert arbeidsmiljøplan i samarbeid med kommunepsykolog og Frisklivssentral
- Med utgangspunkt i at enheten er en lærende organisasjon- arbeidsmiljø og jobbnærvær skal jevnlig være tema på personalmøter
- Sikre systematisk framsnaking og blick på det vi lykkes med
- Gjennom partssammensatt medbestemmelsesutvalg (MBU) sikre videreføring av felles verdigrunnlag og arbeidskultur, for igjen å ha en felles forståelse av målsettinger og ulike tiltak

6.5 Enhet for helse og omsorg

4-ÅRSPLAN

Faktaopplysninger

Enhet for helse og omsorg skal sikre at innbyggerne i Gjerstad kommune tilbys et likeverdig tjenestetilbud og riktige tjenester i riktig omfang til rett tid.

Enhetens arbeidsområder er helsefremmende og forebyggende tilbud, støtte-, rehabiliterings- og mestringsstilbud, kommunalt disponerte boliger, aktivitetstilbud, psykisk helse og avhengighet, helsetjenester til hjemmeboende, habilitering og heldøgns omsorg og sykehjem. Tjenestene blir tildeles gjennom enhetens tjenestekontor.

Enheten har disse tjenesteområder, med til sammen cirka 108 årsverk:

Habilitering (TFF)

Vedtaksbasert helse og omsorgstjenester i samlokaliserte boliger for mennesker med funksjonshemming og dagaktivitetssenter for brukergruppen. Brukere i samlokaliserte boliger er tilknyttet en base med heldøgns bemanning og kan etter behov få bistand i form av veiledning, tilrettelegging, opplæring og praktisk bistand til ulike deler av sin hverdag/bosituasjon.

Institusjon

Somatisk avdeling, skjermet avdeling, korttidsopphold og avlastning i institusjon, dagtilbud for hjemmeboende personer med hukommelsesutfordringer, renhold, kjøkken og vaskeri.

Hjemmetjenesten

Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, omsorgsboliger, omsorgshybler og brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

Psykisk helse- og avhengighet

Vedtaksbasert tilbud til mennesker i vanskelige livssituasjoner. Psykoedukasjon, forebygging, stabilisering og oppfølging av brukere med psykisk sykdom. Ruskonsulenttjenester. Heldøgns omsorgstilbud for pasienter med psykiske helseutfordringer. Kontaktsenter for mennesker med psykiske helseutfordringer og/eller begrenset sosialt nettverk. Bidrar på drop-in tilbudet Helsestasjon for ungdom som imøtekommer behov hos mennesker til og med 25 år.

Forebygging og utvikling

Frisklivssentral, frivilligsentral, fysioterapi, ergoterapi, hjelpemiddelformidling, hverdagsrehabilitering, legekontor, tjenestekontor, koordinerende enhet (systemansvar for koordinator og individuelle plan, helsefremmende hjemmebesøk til eldre, hukommelsesteam og ulike støttefunksjoner innenfor utviklingsarbeid, helseteknologi og digitalisering, kreftkoordinering, frivilligkoordinering, støttekontakt, avlastning utenfor institusjon. Råd og veiledning i forbindelse med tilpasning av bolig og livsløpsstandard.

Særlige utfordringer for Enhet for helse og omsorg

Den demografiske utviklingen med en aldrende befolkning og store krav og forventninger til tjenestene fører til økt press. Selv om enheten har fått økt rammen i 2024 vil regnskapet sannsynligvis ikke være i balanse ved årets slutt. Rammebevilgning og faktisk behov samsvarer ikke. Når man ser på budsjett og regnskapet de siste årene er det tydelig at økning av rammene kommer minst to år for sent i forhold til behovs- og kostnadsutviklingen.

For å skape en mer bærekraftig økonomi må rammene økes betraktelig og utgiftene reduseres.

Til tross for flere igangsatte tiltak har sykefraværet økt også i år, noe som utgjør en betydelig utfordring for økonomien, tjenestekvaliteten og arbeidsmiljøet. Flere faktorer bidrar til dette problemet. Ansatte i helse- og omsorgssektoren opplever ofte høy fysisk, psykisk og emosjonell belastning, noe som kan føre til økt sykefravær. Folkehelseprofilen viser en stor forekomst av muskel- og skjelettplager, som fortsatt er den

vanligste årsaken til sykefravær. En annen viktig faktor er turnusarbeid, som mange ansatte jobber i, og som kan påvirke søvn og helse negativt.

Bemannings situasjonen og rekruttering har virket noe lettere i 2024 enn årene før. En særlig utfordring derimot er sommeravviklingen. Det er utfordrende å rekruttere personell med fagutdanning. Enheten er nødt til å lokke med bonus for å tiltrekke seg vikarer. Forsvarlig drift i sommerferieperioden medfører økte kostnader i form av bonusordningen, vikar og overtidskostnader.

Gjerstad kommune har mange brukere som mottar særlig ressurskrevende tjenester sammenlignet med andre kommuner. Tjenestebehovet er ofte uforutsigbart, og kostnadene som følger med nye brukere gjør det utfordrende å holde seg innenfor vedtatte rammer.

Den demografiske utviklingen viser at vi blir flere eldre, flere personer med demens og at det vil være en økt forekomst av kroniske lidelser, uførhet og større sosial ulikhet i helse enn landsgjennomsnittet. Det anslås at det bare er 10 % av befolkningens helseutfordringer som helsetjenestene kan gjøre noe med. De resterende 90 % må løses utenfor helsetjenesten ved at folk får bedre livsstil og ved bedring av de generelle livsvilkårene.

Helsetjenestene har imidlertid en viktig rolle med å tilby målrettede tiltak. Enheten skal tilby bistand til de som opplever ulike helse- og livsstilutfordringer gjennom tidlig innsats og helsefremmende tilbud. Ut fra den demografiske utviklingen vil behovet for helse- og omsorgstjenester øke vesentlig årene framover. Det blir svært viktig at denne økningen i behov kan håndteres på en bærekraftig måte både i forhold til kvalitet og økonomi.

For at Gjerstad kommune skal kunne fortsette å levere gode og forsvarlige tjenester fremover må fokuset flyttes fra sykdomsforebygging og behandling til helsefremmende arbeid, forebygging og tidlig innsats. Riktig innsats i innsatstrappa og bevisst satsing for å få til venstreforskyving vil bidra til å snu en uheldig utvikling i alle faser av livet og vil gi stor gevinst for den enkelte og for samfunnet.

For å sikre forsvarlig drift knyttet til den demografiske utviklingen, og muliggjøre en dreining mot mer forebyggende og helsefremmende innsats må budsjettrammen tilpasses i årene fremover. Dette vil skape et nødvendig handlingsrom i tjenesteutøvelsen og på sikt kunne spare oss for økte utgifter og ikke minst bidra positivt for folkehelsen og innbyggernes livskvalitet.

Statistikker viser at vi får en utfordring med en betydelig vekst i antall innbyggere med demens. Det vil kreve økt kompetanse og ressurser for å kunne tilrettelegge at personer med demens kan bo hjemme så lenge som mulig. Kommunen må se videre på alternative boformer som understøtter dette for årene fremover.

(Demenskartet, 2024)

Særlig satsing i 2025

Institusjon og hjemmetjenesten ble i mars 2024 med i TØRN-prosjektet i regi av KS. TØRN gir hjelp til å løse dilemmaet med betydelig økt etterspørsel etter omsorgstjenester på den ene siden og knappe ressurser på den andre siden. Fokus i arbeidet er oppgavefordeling for å bruke ressursene på mest effektiv måte, lage bemanningsplaner som tar utgangspunkt i tjenestebehovet og arbeidsplaner som er mer helsefremmende for de ansatte. I 2025 skal prosjektet implementeres i drift. Nye arbeidsplaner iverksettes og oppgavefordeling, rett kompetanse til rett tid, vil sikre en bedre bruk av kompetanse og ressursene på tvers av yrkesgrupper og ikke minst tjenestene. Langsiktig turnusplanlegging i samarbeid med ansatte, tillitsvalgte og verneombudene vil bidra til reduksjon av sykefravær og dermed innleie av vikarer og reduksjon av overtidsutgifter.

De siste årene har det vært utfordrende å etablere en stabil ledelse i hjemmetjenesten, samtidig som tjenesten har fått større og mer komplekse oppgaver. Pasienter blir utskrevet tidligere fra sykehus, og hjemmetjenesten må håndtere alt fra sårstell og dialyse i hjemmet til intravenøs behandling, medisinadministrasjon og lindrende pleie ved livets slutt. Målet er at folk skal få mulighet til å bo trygt hjemme så lenge som mulig, og hjemmetjenesten skal tilrettelegge for dette.

Et viktig satsingsområde er å øke kompetansen på relevante områder og styrke ressursene, slik at tjenesten kan møte økte krav. Struktur og organisering av tjenesten er en prioritert oppgave som det jobbes mye med. For eksempel endres det fra primærsykepleie til gruppesykepleie. Denne omstruktureringen skal forbedre kvaliteten på tjenesten, gi mer kontinuitet og øke pasientsikkerheten. Flere ansatte med ulik fagbakgrunn har ansvar for samme pasientgruppe, noe som gjør tjenesten mindre sårbar enn om kun én primærkontakt følger opp.

Gode pasientforløp i hjemmesykepleien er avgjørende for å sikre kontinuitet og kvalitet i omsorgen. Dette kartleggingsverktøyet gir et systematisk overblikk over pasientens ressurs- og hjelpebehov, og skal brukes for hver ny pasient som mottar tjenester. Det er viktig å jobbe aktivt for å implementere dette. Et sentralt fokus i samtalen er spørsmålet "Hva er viktig for deg?" Dette kan være små, trivielle ting som er viktige for den enkelte, og som helsepersonell må vite om for å kunne yte god og helhetlig pleie.

Enheten har som mål å øke den generelle kompetansen blant ansatte for å styrke og fremtidssikre våre tjenester. Vi ønsker at innbyggerne i Gjerstad kommune skal føle seg trygge på at de mottar kvalitativt gode og fagbaserte tjenester. Kompetanseheving og et godt fagmiljø er sentrale elementer i rekrutteringsarbeid. Enhet for helse og omsorg skal være en attraktiv arbeidsplass hvor ansatte trives, og som tiltrekker seg nye medarbeidere

Videre må tjenestene som tildeles være på et bærekraftig nivå som balanserer behov, kvalitet og økonomi. Tjenester som tildeles må være på lavest effektive omsorgsnivå (LEON prinsippet). Det er derfor viktig å ha en god kommunikasjonsstrategi for å sikre medvirkning og en felles forståelse blant ansatte, innbyggerne og politikerne om forventninger og kapasitet.

Innovasjon og bærekraftig tjenesteutvikling blir nøkkelen for å håndtere omsorgsbehovet. Bo trygt hjemme-reformen skal sikre tilpassende botilbud og at eldre kan bo lengst mulig i eget hjem. Vi må utvikle omsorgskulturen til å bli en mestringskultur, der tjenestemottakerne blir mest mulig selvhjulpne, opplever mestring og god livskvalitet. Opptappingsplanen skal sikre at flere opplever god psykisk helse og livskvalitet, og at de som har behov for psykisk helsehjelp skal få god og lett tilgjengelig hjelp. Kommunens Frisklivssentralen jobber aktivt med å legge til rette for at innbyggere kan ta et økt ansvar for egen helse gjennom ulike frisklivstilbud. Målet er at dette skal bidra til økt livskvalitet gjennom økt deltakelse, mestring og selvstendighet.

Frivilligsentralen og aktivitetshuset er viktige satsninger for å bidra til god helse og livskvalitet gjennom forebygging av ensomhet og utenforskap og bidra til økt frivilliginvolvering. Å delta i frivillig innsats kan også øke livskvaliteten for den frivillige selv, og bidra til gjensidig nytte. Frivilligsentralen og frivilligkoordinator, i samarbeid med biblioteket, blir et viktig bindeledd mellom frivillige lag, foreninger og enkeltpersoner, og enhetene i kommunen.

Tilbud om helsefremmende hjemmebesøk til innbyggere på 78 år, helsestasjon for ungdom (i samarbeid med skolehelsetjenesten), hukommelsesteam, økt innføring av helseteknologi, kreftkoordinator, frivilligkoordinator og etablering av åpne møteplasser og lavterskel aktivitetstilbud er eksempler på tilbud som skal bidra til tidlig

innsats. Samlet skal disse og andre tilbud bidra til å utsette behovet for mer omfattende helse- og omsorgstjenester og sikre en fremtidsrettet og bærekraftig helsetjeneste.

Et annet satsingsområde de nærmeste årene er deltakelse i pilotprosjektet Helsefremmende team i Østre Agder. Helsefremmende team er et pilotprosjekt som er en del av prosjekt Bærekraftige oppvekst-, helse- og omsorgstjenester (BOHO) i Østre Agder og er finansiert av midler fra Statsforvalteren i Agder.

Det overordnede formålet i prosjektet er å utvikle en ny metode for systematisk helsefremmende arbeid i kommunehelsetjenesten. Ved bruk av screeningsverktøyet Integrated Care for Older People (ICOPE) vil teamet utføre systematisk kartlegging av innbyggerens iboende kapasitet knyttet til fysisk og kognitiv funksjon, ernæring, syn, hørsel og psykisk helse. Slik kan prosesser som er forbundet med skrøpelighet i aldriingsprosessen reverseres eller forsinkes. Videre vil innbyggeren få råd og målrettede tiltak som har til hensikt å bidra til økt helsekompetanse, opprettholdelse av iboende kapasitet og mestring av hverdagsaktiviteter på lavest mulig trinn i innsatstrappen.

Teamene består av en fysioterapeut, en avansert klinisk allmennsykepleier (AKS) i 50% stillinger plassert i vertskommunene Arendal og Gjerstad, samt en lege i 30% stilling som er medisinskfaglig rådgiver for begge teamene. Tilbudet retter seg mot eldre innbyggere som henvender seg til kommunen med begynnende helseutfordringer og ikke mottar kommunale helse- og omsorgstjenester.

For å møte utfordringer med økt forekomst av demens (se Demenskartet, 2024), må vi videreutvikle kompetansen om demens blant ansatte og pårørende. Hjemmetjenesten skal innføre tiltakspakke demens, som er en systematisk og individuelt tilpasset oppfølgingsmodell for personer med demens og deres pårørende. Hukommelsesteamet kartlegger og bidrar i utredning av demens, gir informasjon om ulike tilbud og helseteknologi, veileder og gir støttesamtaler til de berørte og deres pårørende i alle faser av demensforløpet. Kommunen skal i enda større grad tilby støtte til pårørende slik at de kan bidra som en ressurs for sine nærmeste og samfunnet. Det planlegges videreføring av pårørendeskole og etabler samtalegrupper.

Hovedutfordringer

- Har et realistisk driftsbudsjett
- Redusere sykefravær, øke nærvær
- Sikre riktig og nok kompetanse
- Tilgang på personell med fagutdanning
- Innbyggernes, politikkers og ansattes forventninger til tjenester.
- Leverer nødvendige og bærekraftige helsetjenester i tråd med demografiutviklingen og utfordringsbildet i folkehelsen, deriblant økt dreining av tjenestene til et tydeligere helsefremmende og forebyggende fokus for å utsette behov for pleie og omsorgstjenester.

Hovedtiltak

- Tilpasser enhetens ramme til dagens behov
- Systematisk jobbing for å redusere sykefravær. Fokuserer på tiltak som kan forbedre arbeidsmiljøet og støtte de ansattes helse. Dette kan inkludere bedre oppgavefordeling, støtte for psykisk helse, og tiltak for å redusere fysisk belastning.
- Har oversikt over kompetanse som finnes, tilrettelegge for kompetanseheving og kontinuerlig fagutvikling i forhold til behovet gjennom kursing, e-læring, fagdager og etter/videreutdanning av ansatte.
- Fremme et godt fagmiljø, beholde og rekruttere fagpersoner. Tilbyr konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår
- Tydelig forventningsavklaring gjennom god kommunikasjon og samarbeid mellom alle parter.
- Videreføring av arbeidet med prosjektet *Bærekraftige oppvekst, helse- og omsorgstjenester* (BOHO) og videreutvikle flere lavterskeltilbud på lavest mulig trinn i innsatstrappa. Vi må flytte innsatsen «mot venstre» i innsatstrappa med hovedfokus på et aktivt lokalsamfunn, boligutvikling og samskaping sammen med alle kommunale enheter og andre samarbeidspartnere, deriblant frivillige, lag og foreninger.

ÅRSPLAN 2025

Mål: Redusere sykefravær og videreutvikle et godt arbeidsmiljø

Tiltak

- Jobbe aktivt med kulturen i enheten; skape en åpen kultur og psykologisk trygghet
- Videre samarbeid med NAV og Bedriftshelsetjenesten for å få råd, veiledning og støtte til å håndtere sykefravær. Aktiv bruk av møteplassen
- Kontinuerlig sykefraværsoppfølging med jevnlig kontakt for å kunne justere tiltak ved behov
- Gjøre fysiske eller organisatoriske tilpasninger ved tilretteleggingsbehov hos ansatte.
- Opprette eget arbeidsmiljøutvalg i enheten i tillegg til tjenestens HMS gruppene for å sikre godt partsamarbeid og medvirkning
- Utarbeide helsefremmende og robuste bemannings- og turnusplaner i samarbeid med ansatte, tillitsvalgte og verneombudene.
- Kompetanseheving, sørge for at ansatte kan utvikle seg faglig og personlig
- Bygge positivt omdømme

Mål: Tilpasning av drift til framtidens behov

Tiltak

- Dimensjonering av et fremtidsrettet og kunnskapsbasert tjenestetilbud, deriblant med nye boliger og boformer, tilbud for å redusere sykdomsbyrde og bedre folkehelsen og til personer med demens og deres pårørende.
- Hverdagsmestring og ressursmobilisering som grunnlag for all tjenesteutøvelse. Fokus må i større grad flyttes fra å være en tjenstemottaker til en mer aktiv deltaker i eget liv. Aktiv rehabiliterende innsats framfor å yte passiv hjelp for å sette brukere i stand til å klare seg mest mulig selv, herunder forebygge funksjonsfall og ensomhet gjennom samarbeid med andre aktører som for eksempel frivillige og pårørende.
- Iverksette endringer etter TØRN tanken i hjemmetjenesten og institusjon (organisering av arbeidet og arbeidstiden. Hensiktsmessig bruk av tilgjengelig kompetanse og mulighet for omfordeling av ressurser på tvers av tjenester avhengig av behov) overfører TØRN tenkning i andre tjenester
- Fleksibel tilpasning av antall institusjonsplasser og bemanning etter behovet
- Redusere sykefravær ved å ha sterkt fokus på nærvær, fag- og arbeidsmiljø og dermed reduserer utgifter til vikarer og overtid

Mål: Fremme et godt fagmiljø, beholde og rekruttere fagpersoner

Tiltak

- Bruke stipendordningen aktivt for å inspirere ansatte til å ta etter/videreutdanninger
- Tilby regelmessig opplæring og kurs. Sørge for at ansatte har tilgang til kontinuerlig faglig utvikling gjennom kurs, seminarer og videreutdanning. (blant annet eLæring, ABC-opplæring, hospitering m.m.)
- Oppdatert kompetanseplan og innføring av kompetanseverktøyet Dossier
- Fagdager med varierende temaer. Internkursing og deling av kunnskaper innad i enheten
- Aktiv satsing på helsefaglærlinger
- Deltakelse i fag- og læringsnettverk
- Sikre at lønns- og arbeidsvilkår er konkurransedyktige for å tiltrekke og beholde dyktige medarbeidere.

Mål: Helsefremmende og forebyggende arbeid med sterkt fokus på tverrfaglig samarbeid med andre enheter og frivillige aktører

Tiltak

- Videreutvikle Frisklivscentralen med ulike folkehelse- og frisklivstilbud
- Pilotering av Helsefremmende team bestående av fysioterapeut og avansert klinisk allmennsykepleier

- Videreføre tilbud om helsefremmende hjemmebesøk til alle innbyggere som fyller 78 år.
- Økt samarbeid med frivillige, lag og foreninger for å tilby aktuelle aktivitets- og trivselstiltak
- Reetablere hverdagsrehabiliteringsteamet bestående av fysioterapeut, ergoterapeut, vernepleier og sykepleierfaglig kompetanse.
- Igangsette prosjektet *Digirehab* som er et digitalt understøttet rehabiliteringsverktøy som skal gi målrettet trening for hjemmeboende eldre (prosjektfinansiert)

Mål: Øke innføring og bruk av helseteknologi og digitale løsninger

Tiltak

- Fokus på velferdsteknologi ved tjenestetildeling.
- Bevisstgjøring og god informasjon til ansatte, brukerne og pårørende om mulighetene i en tidlig fase.
- Aktiv utprøving og implementering av eksisterende og ny helseteknologi.
- Satsing på digitale løsninger som kan bidra til økt pasientsikkerhet og effektivisere og forenkle arbeidshverdagen for de ansatte.
- Øke kompetansen på område blant ansatte.
- Deltakelse i interkommunale prosjekter og samarbeid.

Mål: Tilrettelegge for at eldre kan bo lengst mulig i eget hjem og oppleve trygghet

Tiltak

- Tilby innbyggerne råd og veiledning om tilpasning av egen bolig og forslå aktuelle tiltak og hjelpemidler, deriblant helseteknologi, som kan gjøre boligen aldersvennlig og individuelt tilpasset
- Tilpasse bemanning i hjemmetjenesten til et økende behov
- Hever kompetansen blant ansatte i hjemmetjenesten blant annet om demens, personsentrert omsorg, lindrende behandling m.m.
- Hukommelsesteamet bistår personer med demens og deres pårørende
- Pårørendeskole for pårørende til personer med demens videreføres og samtalegrupper etableres

6.6 Plan og Samfunnsutvikling

Faktaopplysninger

Enhetens arbeids- og ansvarsområde er bredt, selv om vi kun har 5,5 stillinger totalt. Fagområdene er alt fra barnehagemyndighet, folkehelsearbeid og nullvisjonsarbeid, til plan, kart, oppmåling, matrikkelføring, kultur, bibliotek og landbruk. Enheten har også hovedansvaret for gjennomføring av de fleste tverrfaglige/-enhetlige prosjekter.

Det arbeides i stor grad sammen med de andre enhetene i kommunen, og med bygdas frivillige sektor.

4-ÅRSPLAN 2025-2028

Hovedutfordringer

- sikre en forsvarlig bemanning – beholde og rekruttere fagfolk
- framtidrettet planlegging av nye næringsarealer og hytte- og boligområder, gjennom en enhetlig bolig- og sentrumsstrategi
- usikkerhet ifm. planlegging av ny E18 Tvedestrand-Bamble
- kulturarbeid og tett dialog med lag og foreninger
- opprettholde jordbruksareal og jordbrukets kulturlandskap – stadig flere bønder slutter
- opprettholde et fokus og engasjement på betydningen av aktiv skogforvaltning med skogens verdiutvikling – et mer distansert forhold til skogeiendommen – skogen bidrar relativt lite på inntekten for mange
- nullvisjonsarbeid og trafiksikkerhet – med hovedfokus på å sikre gående og syklende til og fra skole og fritidsaktiviteter
- planlegge og gjennomføre tiltak som ivaretar naturen, reduserer utslipp av klimagass og andre forurensningskilder, og redusere energiforbruket i kommunen – bidra til å nå Norges klimamål
- balansere økonomisk, sosial, naturretet og klima-/miljørettet bærekraft, som tidvis kan være motstridende
- følge opp det løpende folkehelsearbeidet

Hovedtiltak

- jobbe aktivt med kulturen i enheten; sørge for et raust samarbeid, god takhøyde, med rom for å prøve og feile, og generelt trygge og gode arbeidsforhold
- være en attraktiv enhet gjennom positive sosiale tiltak og tilrettelegging for ønsket faglig påfyll, slik at man klarer å beholde den tunge, brede kompetansen enheten har og evt. tiltrekke oss ny kompetanse, ved behov
- fokus på nødvendig kompetanseheving – være oppdatert på lovverk og nye trender med mer
- prioritere oppgaver og bruk av ressurser
- gjennomføring av planarbeid med god prosjektorganisering
- følge opp og rullere tidligere vedtatte planer
- vurdere kjøp av areal som kommunen har satt av til framtidige boligområder og næringsområder i kommuneplanens arealdel for 2024-2036
- god og informativ hjemmeside
- vurdere, for så å videreutvikle og forbedre, eller avvikle, interkommunale samarbeid vi er en del av – alle fagområder
- sørge for at hensynssone landbruk og kulturmiljø i kommuneplanen ivaretas
- bidra til økt interesse for skogens mange roller, bruksområder og sentrale funksjon i det grønne skiftet; arrangere skogdager samt andre møtepunkter med skogeierne
- følge opp retningslinjer for konsesjon og deling av landbruksseiendommer i ny kommuneplan, for å sikre en god landbruksforvaltning og bosetting i kommunen
- aktivt samarbeid med næringsorganisasjonene og rådgivingstjenesten i jord og skogbruk
- støtte frivillige lag og foreninger og kultur- og friluftslivsarbeid ved gjensidig informasjon og planlegging av samarbeidstiltak

- tett samarbeid med barnehage, skole/helsestasjon, frivilligsentralen og frisklivsentralen, samt interkommunale tjenester som NAV/flyktningetjeneste, i skjæringspunktet mellom kultur, friluftsliv og folkehelsearbeid
- utdeling av kulturprisen
- videreutvikle biblioteket og skolebibliotek – sistnevnte i tett samarbeid med skole
- gi den administrative folkehelsegruppa et godt fotfeste og legge til rette for et godt samarbeid
- være en viktig bidragsyter inn i ressursgruppa for “Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge”, gruppa som jobber med Innsatstrappa og strategigruppa for sentrums- bolig- og næringsutvikling
- jobbe med ansvarsavklaringer på sektorovergripende oppgaver og prosjekter

Årsplan for 2025

Administrativ styring og ledelse

Mål

Effektiv og god drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Tiltak

- legge til rette for gode møtearenaer og fornuftig møtefrekvens
- finne tid til “managing by walking around” - være nær og “til stede”, se og lytte til kollegene
- være fleksibel, etterrettelig, imøtekommende, raus, og samtidig tydelig
- jobbe for god takhøyde, hvor det er lov til å “prøve og feile”
- jobbe aktivt med organisasjonskultur, som bygger på tillit, fleksibilitet, humor, integritet, respekt, mot og løsningsfokus
- motivere folk til å få ut sitt beste potensiale
- gi kjappe tilbakemeldinger
- skape utvikling og fremdrift, gjennom å være strategisk, kreativ og løsningsfokusert
- ha fokus på organisasjonsutvikling og godt samarbeid
- jobbe for å hele tiden ha rett person på rett sted, til rett tid
- tett dialog med andre enheter for avklaring av forventninger, oppgaver og ansvar
- bidra aktivt inn i kommunes ledelsesarbeid, gjennom aktiv deltakelse i ledermøter og ledersamlinger
- aktiv bruk av interne systemer, slik som HR-portal, ansattportal og QM+

Mål

Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak

Tiltak

- god prosjektgjennomføring
- fokus på helhetlig samfunns- og stedsutvikling
- tett samarbeid på tvers av enhetene, mot næringslivet og frivilligheten i bygda
- utarbeide og gjennomføre gode, konkrete og tydelige planer
- tilrettelegge for kompetanseheving

Kultur og bibliotek

Mål

Være en støttespiller for det frivillige kulturarbeidet

Tiltak

- samle representanter for lag og foreninger til møter vår og høst - utarbeide plan og strategi for disse møtene, sammen med representanter fra frivilligsektoren
- god informasjon om kulturtilbud på kommunens Facebookside - oppdatert aktivitetsoversikt halvårlig
- være en god støttespiller, samarbeids- og sparringspartner med og for frivillige lag og foreninger
- utarbeide en lokal frivillighetspolitikk, i tett samarbeid med frivilligsentralen og lag og foreninger

- sammen med representanter fra lag og foreninger, flyktingetjenesten (NAV) og frivilligsentralen, legge strategi for integrering av nye innbyggere i kulturlivet
- være sekretariat for kulturkveldkomiteen
- besørge nødvendig arbeid med kulturprisen
- effektivere tiltak i kommunal kulturminnevernplan og bygge på planen med nye tema og nye tiltak
- være koordinator for stimenn (rydding av stier)
- legge til rette for fysisk aktivitet gjennom spillemiddelordningen
- redigere temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

Mål

Gi barn og unge adgang til gode kulturelle aktiviteter

Tiltak

- rekruttere ungdom til deltagelse i Ung kultur møtes (UKM), og samarbeide med nabokommunene og fylkeskommunen om gjennomføringen
- være et aktivt kontaktledd til den interkommunale kulturskolen Øst i Agder
- evaluere kulturskolen og kulturskolesamarbeidet, sammen med skolen – ta opp tråden igjen
- prioritere barne- og ungdomsaktiviteter i planlegging og forvaltningen av økonomiske midler
- bistå inn i «Ung aktiv», som nå er innarbeidet i skolens/skolehelsetjenestens daglige drift – et samarbeid mellom skole og skolehelsetjeneste, samt frivilligsentralen, flyktingetjeneste og NAV m.fl. ved behov
- være en støttespiller for Abel skole i forbindelse med drift av utlånsentralen - samarbeid om utlånsregistrering
- støtte opp under etableringen av ungdomsklubb i Aktivitetshuset
- planlegge frisbeegolfbane

Mål

Beholde eksisterende kulturell aktivitet i kommunen og legge til rette for fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere

Tiltak

- synliggjøre og oppdatere kommunens nettside etc. med de til enhver tids nyeste turkart med mer
- samarbeide med turlag/stimenn om å arrangere fellesturer for å få bleset om turrutene med nappekart m.fl.
- tett samarbeid med frivillige lag og foreninger, samt frivilligsentralen – formalisere samarbeidet ved revidering av samarbeidsplan/-strategi
- samarbeide med områdekontaktene for friluftsliv i kommunen, om organisering av stimannordningen
- fortsette arbeidet med å bistå «Ung aktiv»-satsingen, som kontaktledd mot lag og foreninger – en satsing blant 3.klassinger og deres familie
- arrangere konserter, foredrag og annet til glede for den eldre befolkningen gjennom “Den kulturelle spaserstokken”
- videre arbeid med prosjektet Dagsturhytta Agder - videreutvikle området rundt hytta

Mål

Biblioteket skal formidle allsidig og aktuell kunnskap og kultur, og være en nøytral debattarena, en læringsarena og en trivelig møteplass for alle i kommunen. Biblioteket skal medvirke til å skape lokal identitet, tilhørighet og deltakelse. Tjenestene skal være gratis.

Tiltak

- bruke bibliotekplanen aktivt
- utrede hva som skal til for å få til økt bruk av biblioteket, samt få utnyttet ressursene best mulig
- avholde minst seks arrangementer; temakvelder, debatter, litterære kulturarrangement med mer, med forskjellige voksengrupper av befolkningen som målgruppe, på folkebiblioteket
- besøke barnehagene jevnlig og tilby bokkasser, “bokteier” og høytlesing
- samarbeide med barnehagen om årlige, aldersbestemte arrangement på folkebiblioteket

- legge til rette for bruk av bibliotekets lokaler til læring, f. eks til studieplass og kurs
- sette fokus på digital kompetanse
- legge til rette for lesesirkler – samarbeide med frivilligsentralen
- arrangere bokbad
- planlegge, tilrettelegge og gjennomføre minst fire barne- og/eller familiearrangement på folkebiblioteket, i samarbeid med barnehage, skole, ungdomsrådet og elevrådet
- planlegge, tilrettelegge og gjennomføre minst fire ungdomsarrangement på folkebiblioteket, minst to av dem i samarbeid med skolen, elevrådet, ungdomsrådet, frivilligsentralen og evt. ungdomsklubbens styre
- arrangere kulturkafé og/eller språkkafé
- arrangere skrollekvelder – samarbeide med frivilligsentralen og evt. flyktningetjenesten/NAV
- fortsette kjentgjøring av “Meråpent bibliotek”
- evaluere folkebibliotekets åpningstider, og evt. justere - lørdagsåpent bibliotek skal vurderes (f.eks. siste lørdag i måneden)

Mål

Folkebiblioteket skal samarbeide med skolebiblioteket og være en faglig støttespiller

Tiltak

- videreføre og forsterke samarbeidet mellom folke- og skolebibliotek, ved at biblioteksjef bidrar mer inn i skoleprosjekter/skolebibliotek, og har noe tilstedeværelse på skolebiblioteket
- følge opp samarbeidsprosjekt som kommunen har fått midler til
- følge opp samarbeidsavtalen mellom folkebibliotek og skolebibliotek, og revidere denne i samarbeid med skolen
- være hovedansvarlig for felles katalog over kommunens samlede bibliotekmedier (biblioteksjefen)

Mål

Folkebiblioteket er synlig utenfor bibliotekets lokaler. I tett samarbeid med frivilligsentralen, helse- og omsorgsenheten, barnehage og skole, gjøres litteratur og leseglede tilgjengelig på flere arenaer.

Tiltak

- folkebiblioteket skal opprettholde og vedlikeholde bokkiosken på Gjerstad stasjon og «bokparken» i Dagsturhytta, sistnevnte i samarbeid med Abel skole.
- folkebiblioteket skal etablere en «pop-up» bibliotekfilial med populær litteratur på Brokelandsheia, i tett samarbeid med frivilligsentralen
- barnehage og skole samarbeider med helse- og omsorgsenheten om å få til lesestunder på tvers av generasjoner – folkebiblioteket er pådriver for dette
- folkebiblioteket blir del av satsingen «Generasjonsledning» og utreder hva folkebibliotekets bidrag skal være i samråd med barnehage og skole
- frivilligsentralen i samarbeid med folkebiblioteket, utreder mulighet for å rekruttere «lesevenner/lyttevenner» på Omsorgssenteret, i samarbeid med helse- og omsorgsenheten og andre aktuelle samarbeidspartene, som f.eks. Historielaget
- biblioteksjefen og leder av frivilligsentralen vurderer mulighet for litteratur- og bokformidling til brukere av hjemmetjenesten, habiliteringstjenesten, psykisk helse og avhengighet, i samarbeid med respektive tjenesteledere

Samfunns- og stedsutvikling

Mål

Tilrettelegge for en bærekraftig samfunns- bolig-, hytte og næringsplanlegging

Tiltak

- ta initiativ til å få på plass en strategigruppe for sentrums- bolig- og næringsutvikling
- utarbeide en enhetlig bolig- hytte- og næringsstrategi, med tanke på økonomisk, sosial, naturretter og klima-/miljørettet bærekraft, samt fokus på trafikksikkerhet, rommet mellom “husene”,

generasjonsoverskridende møteplasser og gode funksjonsplasseringer som harmonerer med hverandre – denne skal også inneholde en boligsosial handlingsplan

- bidra aktivt inn i gruppa som skal jobbe med Innstastrappa, da spesielt med fokus på aldersvennlige lokalsamfunn og nye boformer for flere brukergrupper
- følge opp og effektivere stedsutviklingsprosjektet i Kirkebygda - området rundt aktivitetshuset og omegn
- planlegge for gode møteplasser
- jobbe for å bli trafikkssikker kommune – revidere trafikkssikkerhetsplanen
- samarbeide tett med nullvisjonsleder og følge opp arbeidet mot barnehage, skole og andre instanser
- delta på mulighetsstudier for interkommunale samarbeide

Arealplanlegging

Mål

God arealforvaltning

Tiltak

- aktivt jobbe med å følge opp ny kommuneplan
- utarbeide reguleringsplaner i tråd med vedtatt kommunal planstrategi 2024-2028
- følge opp og vurdere private initiativ til å regulere nye områder
- kontinuerlig oppdatere og for alvor ta i bruk 'arealplaner.no' i kommunen, for å forenkle innbyggerinvolvering i planarbeid og gi innsyn - gammelt planregister er faset ut
- sosial, økonomisk og natur- klima og miljøfokusert bærekraft skal være grunnpilarene i all arealdisponering og utbygging - tenke sosial og grønn arealdisponering i alt vi gjør
- tett samarbeid med byggesak og vann- og avløpsingeniør
- delta på mulighetsstudie for interkommunalt samarbeide for felles plankontor, om dette blir løftet opp i 2025

Mål

Øke bostedsattraktiviteten

Tiltak

- planlegge for trivelige boligområder i kommunale boligfelt – knytte dette opp mot stedskvaliteter og næringsattraktivitet
- vurdere kjøp av mulige områder for boligutvikling, som kan øke bostedsattraktiviteten
- igangsette detaljregulering av B3, B4, F/K/T_4, B/F/K og S_2 på Brokelandsheia
- igangsette detaljregulering av Lindvollheia 2 (B1 i kommuneplanen)
- starte planlegging av nye boformer, både generasjonsoverskridende bofelleskapskompleks og "eldretun" med mer

Mål

Arbeide for en god naturressursforvaltning

Tiltak

- ivareta en bærekraftig utvikling og følge opp sentrale klimamål og tiltak i "Klima- og energiplan for Gjerstad kommune 2019 - 2030", og følge dette opp i alle nye planer hvor det er naturlig
- konkret vurdere og legge til rette for bærekraftige løsninger i alle byggeprosjekter
- medvirke til gjennomføring av miljøtiltak i de prioriterte kulturlandskapsområdene (regional miljøtiltaksordning for Agder)
- sikre en fornuftig forvaltning av arealer nært vassdrag, i LNF-områder (Landbruk, Natur- og Friluftsføremål), og områder med naturvernstatus, samt utvalgte naturtyper
- sammen med vår lokale vannressurskoordinator kartlegge utfordringer og utforme tiltak som sikrer at våre vannressurser skal ha «god» eller «svært god» økologiske og kjemiske tilstander
- oppdatere vannnettportalen

- ivareta landbruk/jordbruksarealer ved bruk av hensynssoner og bygge- og fradelingsgrenser til jordbruksarealer
- planlegge og gjennomføre supplerende naturtypekartlegging
- benytte arealregnskap og naturregnskap (utarbeidet av Agder fylkeskommune), for å sikre god naturressursforvaltning under arealplanlegging
- kartlegge oppgrøftede myrområder med potensial for restaurering

Landbruk

Mål

Være en god tilrettelegger for diversitet og mangfold i landbruket, og utvikle samarbeid mellom landbruksnæring, skole og helsesektor

Tiltak

- samskaping mellom bonde og forbruker/offentlige institusjoner/skole/barnehage/psykisk heletjeneste/demensavdeling her – legge til rette for funksjonelle satsinger som "Inn på tunet" el.l.
- benytte lokale produkter i lokale satsinger, både ut fra et næringsperspektiv (bonden og restaurant/kafe), et helse- og omsorgsperspektiv (god og næringsrik mat gjennom hele livet) og et bærekraftperspektiv (lokal produksjon med lokal foredling og forbruk)
- kontakte produsenter og forbrukere lokalt og å høre hvilke tanker de har for å få til samarbeid, skaffe samarbeidspartnere, undersøke hva som er gjort andre steder og deretter eventuelt søke midler til et utviklingsprosjekt

Skogbruk

Mål

Stimulere til økt aktivitet i skogen.

Tiltak

- bruke skogbruksplaner aktivt
- dra nytte av interkommunalt ungskogpleieprosjekt i Agder ved å samarbeide med prosjektleder
- oppsøkende virksomhet og kursing i sammenheng med skogbruksplaner - fokus på møtepunkt/fagmiljø med skogeierne, f.eks. ved kursing i «Aktivt skogbruk»-serien, skogdager mm., og videreføre grendeskogkvelder som ble innført i 2023
- fortsette praksis med informasjonsbrev til alle skogeierne i Gjerstad
- informere om gode tilskuddsordninger og skogfondordning, for å stimulere til aktivitet
- økt fokus på aktiv skogforvaltning - legge til grunn rapport med sumtallangivelse av forslag til årlig aktivitet på hogst, tynning, ungskogpleie og planting
- aktivt samarbeid med faghjelp for å få kontakt med skogeiere med stort behov for ungskogpleie, med mye innestående skogfondsmidler og/eller skogeiere med andre store investeringsbehov på eiendommen
- følge opp veikontrollen som tidligere er utført ved å ta kontakt med veiformennene og kontrollere at mangler på veiene blir utbedret
- markedsføre at bruk av tre i utbygginger er bra for klima

Jordbruk

Mål

Gjerstad kommune skal yte god service overfor aktive landbruksforetak, slik at de landbruksøkonomiske virkemidlene nyttes så godt som mulig

Tiltak

- informasjonsmøter om aktuelle ordninger, sammen med Statsforvalteren, rådgivningstjenestene (NLR, Tine, Nortura m.fl.) og næringsorganisasjonene (lokalt, nabokommuner og Agder)
- ha åpent kontor på kveldstid i søknadstider, for å hjelpe/veilede

Mål

Gjerstad kommune skal bidra til at næringen sikres et forutsigbart ressursgrunnlag

Tiltak

- bidra i regulerings- og kommuneplanprosesser
- etablere møteplasser der næringens utfordringer synliggjøres
- bidra til at landbruksforetak får jordleieavtaler, for på den måten å sikre ressursgrunnlaget og forsvare nødvendige og omfattende investeringer som forutsettes for fortsatt jord- og husdyrproduksjon
- utarbeide en lokal jordvernstrategi, i samarbeid med Risør
- vurdere å kartlegge utfordringer med driveplikt og å sortere hvilke arealer som er viktigst å opprettholde drift av

Viltforvaltning

Mål

Gjerstad kommune skal ha biologisk sunne bestander av elg, hjort og rådyr som utgjør en berikelse i naturen. Bestandene skal være bærekraftig i forhold til beitetilgang og skal ikke medføre uakseptable konflikter med trafikk, landbruksnæring og friluftsliv. Innenfor disse rammene skal elg, hjort og rådyr forvaltes til beste for verdiskapning, lokale jegerinteresser og allmenne naturinteresser.

Elgstammens kondisjon og produksjon skal forbedres slik at jaktutbyttet over tid er stabilt og betydelig. Hjortebestanden skal økes til en tetthet hvor hjorten bidrar som et viktig jaktobjekt over hele kommunen, samtidig som en må få kontroll på bestandsveksten i de mest hjorterike områdene.

Tiltak

- tett samarbeid med Gjerstad Viltlag på utforming av bestandsplaner, kvoter og viltrelaterte tiltak
- samarbeid med nødvendige myndigheter angående sikringstiltak langs de mest trafikkerte veien som går gjennom kommunen

Kart og oppmåling

Mål

Gjennomføre alle oppmålingsforretninger innen frister fastsatt av matrikkelforskriften. Fortløpende ajourhold av basene i GISline.

Tiltak

- tett samarbeid med plan, byggesak og landbruk
- strukturere arbeidet i henhold til frister for oppmåling og ajourføring
- delta på mulighetsstudie for interkommunalt samarbeid for kart, oppmåling og matrikkel (Gjerstad kommune v/kommunedirektøren har ansvaret for oppstart av arbeidet)

6.7 Senter- og næringsutvikling

Faktaopplysninger

Fagfeltet er lagt til kommunedirektørens stab. Nærings sjefens fagansvar består i hovedsak av næringsutvikling regionalt og lokalt, videreutvikling og profilering av Brokelandsheia, markedsføring av kommunen for bolig- og næringsetablering og kjøp og salg av bolig- og næringsstomter i hele kommunen. I tillegg berører det i stor grad plan- og samfunnsutviklingsfeltet og forutsetter nært samarbeid med Enhet plan og samfunnsutvikling.

Årsplan for 2025

Mål

Tilrettelegging for et innovativt og aktivt næringsliv.

Tiltak

- Bidra til regionalt samarbeid om næringsutvikling med Østre Agder Næringsforum som primær kanal.
- Forberede til industrisatsingen i og rundt Arendal (Morrow Batteries).
- Utarbeide spisset markedsføringsstrategi for Brokelandsheia som et moderne nærings- og boligområde med godt utbygd infrastruktur.
- Opprette dialog med potensielle næringsetablerere på eget initiativ og i samarbeid med eksisterende aktører på Brokelandsheia.
- Bidra til et godt samarbeid mellom Gjerstad kommune og Sentrumsforeningen på Brokelandsheia.
- Stimulere til økt innovasjon, vekst og samhandling mellom eksisterende bedrifter via Gjerstad Næringsforening
- Ivareta kontaktflate mot eksisterende bedrifter og næringsvirksomheter, se til at nye og eksisterende virksomheter kan utnytte muligheter gjennom regionalt virkemiddelapparat.
- Synliggjøre jobb- og utdanningsmuligheter lokalt og regionalt, både innen teoretiske og yrkesfaglige retninger, arrangere lokale/regionale jobb/utdannings-treff for ungdom
- Stort trykk på effektiv og løsningsorientert saksbehandling

Mål

Markedsføre Gjerstad som en attraktiv bosettingskommune og øke salget av boligtomter.

Tiltak

- koble nye arbeidsplasser med bomuligheter
- markedsføring og salg av boligtomter i kommunalt regulerte boligfelt – annonsering på Finn.no og i sosiale medier, samt ha en kreativ gjennomgang rundt andre profileringsmuligheter
- videreutvikle samarbeidet med PL utvikling – Glimmeråsen felt B3 – iht. opsjonsavtale

Mål

Videreutvikle Brokelandsheia til å bli et enda mer attraktivt og framtidsrettet handel-, bo- og næringsområde

Tiltak

- aktiv bruk av Områdeplanen og Utviklingsplanen for Brokelandsheia som styringsverktøy for utbygging
- arbeide for god bygningsutforming og kvalitet på utbyggingen gjennom krav til utbyggingsplaner før salg av tomter, i tett samarbeid med plan og byggesak
- tilrettelegge bo- og næringsarealer for en fremtidig utvikling rundt Morrow i Arendal, og det grønne skiftet
- profilere Brokelandsheia som landsdelens største ladedestinasjon og det naturlige stoppestedet på vei til og fra Sørlandet
- utvikle Brokelandsheia Nord i samarbeid med Brokelandsheia Handelspark AS, med fokus på nye arbeidsplasser som skal gi nyttige tilbud både for lokalbefolkning og forbipasserende
- utarbeide en utviklingsplan for næring og bolig; kjøp og intensjon for kjøp av ønsket areal knyttet opp mot ny E18
- Jobbe videre med detaljregulering av områder på Brokelandsheia, avsatt i områdereguleringen, i dialog med planavdelingen

6.8 Kommunalteknikk

4-ÅRSPLAN 2025-2025

Faktaopplysninger

Enhetens arbeids- og ansvarsområde er omfattende. Fagområdene er i hovedsak drift av vann- og avløpsanlegg, vei, vaktmestertjenester, renhold, byggesak, kommunale utleieboliger, oppmåling og forvaltning av formålsbygg. Enheten har også i stor grad ansvaret for gjennomføring av utbyggingsprosjekter, og for noen tverrfaglige prosjekter. Beredskapsarbeidet tillegges også i betydelig grad enheten via beredskapskoordinator.

Det arbeides i stor grad sammen med de andre enhetene i kommunen, og noe mot "frivilligheten" i bygda.

Hovedutfordringer

- ha et forsvarlig driftsbudsjett - sikre god nok drift
- tilpasse VA-gebyrene til selvkostprinsippet
- god byggesaksbehandling
- sikre en forsvarlig bemanning - beholde og rekruttere fagfolk
- trafiksikkerhet - sikre gående og syklende til og fra skole og fritidsaktiviteter
- tilfredsstillende vedlikehold av kommunale utleieboliger og utføre mer boligtilsyn
- godt sommer- og vintervedlikehold av kommunale veier
- få flere abonnenter tilknyttet kommunalt vann- og avløpsnett
- tiltak for å redusere lekkasje og innlekkasje på VA-nettet
- god forvaltning av formålsbyggene
- god forvaltning av kommunale utleieboliger

Hovedtiltak

- starte arbeidene med å utarbeide en hovedplan for vann- og avløp (høst 2024)
- prioritere oppgaver og bruk av ressurser
- god og informativ hjemmeside om enhetens tjenester
- gjennomgang av interkommunale samarbeid, forbedre eller avvikle
- aktivt bruk av FDV-verktøy for alle ansatte innen daglig drift av kommunale bygg og anlegg
- utarbeide tilstandsrapporter på bygninger
- tettere samarbeid med andre enheter vedr utleieboliger, bla. å utføre boligtilsyn
- sikre forsvarlig kompetanse på de ulike fagområdene
- tettere samarbeid med nabokommunene på byggesak

Årsplan for 2025

Administrativ styring og ledelse

Mål

Effektiv drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Tiltak

- fornuftige møtefrekvenser og på rette arenaer
- tett dialog med andre enheter for avklaring av forventninger, oppgaver og ansvar
- fokus på organisasjonsutvikling og godt samarbeid
- aktiv bruk av interne systemer, slik som HR-portal, ansattportal og QM+

Mål

Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak

Tiltak

- god prosjektgjennomføring
- ett samarbeid på tvers av enhetene
- utarbeide og gjennomføre gode, konkrete og tydelige planer
- tilrettelegge for nødvendig kompetanseheving

Byggesaksbehandling

Mål

Rask og effektiv saksbehandling

Tiltak

- avsette tilstrekkelig tid til saksbehandling og tilsyn samt bidra inn i arbeidet med interkommunalt samarbeid knyttet til tilsynsarbeid.
- Opplæring for oppmålingsingeniør innen byggesaksbehandling. Stillingen er i dag delt 50/50 mellom kommunalteknikk og plan- og samfunnsutvikling.
- håndheve gjeldende regelverk og kommunens planverk på en god måte
- ett samarbeid mellom fagpersoner for plan og byggesak, samt kart og oppmålingsingeniør og næringssjef der det er naturlig

Teknisk drift

Administrativ styring og ledelse av tjenestene innen teknisk drift

Mål

Tett samarbeide med de andre enhetene og brukerne av våre tjenester. God og effektiv bruk av personell. Sikre god bemanning

Tiltak

- tett oppfølging av arbeidslederne, og jevnlig driftsmøter
- sikre nødvendig kompetanse
- involvere berørte parter på et tidlig tidspunkt/nivå
- god dialog og kommunikasjon med de andre enhetene
- bruk av digitale verktøy for å effektivisere driften

Kart og oppmåling

Mål

Gjennomføre alle oppmålingsforretninger innen frister fastsatt av matrikkelforskriften. Fortløpende ajourhold av basene i GISline.

Tiltak

- tett samarbeid med plan, byggesak og landbruk
- strukturere arbeidet i henhold til frister for oppmåling og ajourføring

Kommunal drikkevannsforsyning

Mål

God og forskriftsmessig drift av drikkevannsforsyningen

Tiltak

- utarbeide hovedplan for vann og avløp med handlingsdel avhengig av anleggenes beregnede levetid og nye behov
- god og økonomisk forsvarlig drift av behandlingsanlegg og ledningsnett
- effektiv bruk av FDV-verktøy for å opprettholde godt og rutinemessig vedlikehold
- stimulere til flere påkoblinger på det kommunale vannledningsnettet - gi info og skape dialogarenaer for mennesker i aktuelle områder
- fortsette arbeidet med å erstatte gamle eternittledninger - utarbeide plan (vurdere kost/nytte) og gjennomføre iht. denne - se i sammenheng med plan for utbedring av avløpsnettet
- fortsette opplæring og kompetanseheving av driftsoperatør og vikar

Kommunalt avløp

Mål

Sikre utslipp iht. utslippstillatelser. God og effektiv drift av Sunde renseanlegg.

Tiltak

- utarbeide hovedplan for vann og avløp med handlingsdel avhengig av anleggenes beregnede levetid og nye behov.
- fortsette prosessen med å kartlegge ledningsnettet ved hjelp kamerakjøring osv. (påbegynt i 2022)
- lage utbedringsplan med prioriterte utbedringspunkter og gjennomføre iht. plan – se dette i sammenheng med plan for utbedring av vannledningsnettet (hovedplan VA)
- avsette tid til for å kunne gjennomføre tilsyn av private avløpsanlegg
- benytte gjeldende lovverk for å tilknytte abonnenter - gi info og skape dialogarenaer for mennesker i aktuelle områder
- jobbe for å redusere lekkasje inn på avløp
- fortsette opplæring og kompetanseheving av driftsoperatør og vikar

Utedrift og vaktmestertjenester

Mål

Drifte kommunens formålsbygg, veier, uteområder, VA (vann og avløp) og utføre tekniske tjenester på en tilfredsstillende måte.

Tiltak

- jevnlig driftsmøter og lytte til hvert enkel ansatt
- god oppfølging av nyansatt
- følge opp prosjekter på en god måte
- fordele arbeidsoppgavene ut på de ulike ansatte på en god måte.
- følge opp serviceavtaler
- ha fokus på et godt arbeidsmiljø
- ha fokus på bruk av digitale verktøy som Planner
- jobbe for å få andre enheter til og bruke Planner inn mot tekniske tjenester

Kommunale formålsbygg

Mål

Forsvarlig drift og vedlikehold, samt riktig energibruk. Sterkere fokus på inneklima, spesielt på skolebygg.

Tiltak

- kartlegge inneklima
- vurdere klimaanlegg i enkelte formålsbygg
- gjennomføre årlig service på ventilasjonsanlegg
- se på mulige andre energiformer for oppvarming av kommunale bygg
- avsette tid til god utnyttelse av Datavaktmesteren (styring av varme og ventilasjon)
- slutføre branndokumentasjon
- godt renhold, tilpasset behov
- oppfølging av garantifrister

Kommunale utleieboliger

Mål

Kunne tilby leietakerne en tilfredsstillende standard og kvalitet

Tiltak

- fortsette et forsvarlig vedlikehold
- jobbe tettere med NAV og Helse og omsorg – mer fokus på bohjelp
- utføre hyppigere tilsyn på utleieboliger
- Aktiv deltakelse i "boliggruppa"

Kommunale veier

Mål

Sikre godt nok sommer- og vintervedlikehold, med fokus på god trafiksikkerhet

Tiltak

- sette av tid til forebyggende veivedlikehold – kontinuerlig tilsyn
- rutinemessig vedlikehold
- tett og god oppfølging av entreprenørene som brøyter og strør
- aktiv bruk av kommunens trafiksikkerhetsplan
- slutføre utbedringene på Vestølveien.

Renhold

Mål

Tilpasset renhold etter behov og tilfredsstillende innemiljø

Tiltak

- barnehager, barneskole og legekantor prioriteres
- kontorer får renhold en gang hver 14. dag
- tilpasse renholdet slik at vi får et best mulig innemiljø
- oppdatere renholdsplaner kontinuerlig, eller etter behov
- flytte personalet etter behov

6.9 Barneverntjenesten Øst i Agder

Barnevernstjenesten Øst i Agder ble etablert 1.1.2016 og holder til på Brokelandsheia med Gjerstad kommune som vertskommune. Tjenesten leverer kommunale barneverntjenester for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Tjenesten har til sammen 26,4 årsverk.

4-ÅRSPLAN

Visjon: Et kompetent og tilgjengelig barnevern som setter barnet i sentrum.

Faktaopplysninger

Barnevernstjenesten Øst i Agder skal løse kommunenes oppgaver etter barnevernsloven. Disse består i hovedsak av:

- Mottak av bekymringsmeldinger
- Barnevernundersøkelser på bakgrunn av bekymringsmeldingene
- Ulike hjelpetiltak til barnefamilier
- Omsorgstiltak
- Vedta og følge opp tiltak rettet mot enslige mindreårige flyktninger
- Tilsyn av fosterhjem (Her kjøper vi tjenesten)
- Ettervern- følge opp ungdommer over 18 år, der det er et behov
- Tilsyn etter pålegg fra retten
- Forebyggende arbeid
- Bistand i akutte krisesituasjoner på dagtid.

Virksomhetens daglige arbeid er i stor grad styrt av barnevernsloven.

Et overordnet mål i barnevernstjenesten er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, og å bidra til å gi barn trygge oppvekstvilkår. Barnevernsloven fremhever at barnets beste skal være et avgjørende hensyn i alle avgjørelser som berører barnet.

Hovedgrepene for å nå målet er:

- Tidlig innsats og forebygging
- Gode og konkrete undersøkelser av bekymringsmeldingene
- Gode og treffsikre hjelpetiltak i hjemmet
- Økte krav til dokumentasjon og begrunnelser
- Godt samarbeid på tvers av tjenester
- Informere og veilede andre instanser som eks skoler og barnehager om regelverket rund det å sende en bekymringsmelding, slik at vi får de meldingene som vi bør få.
- Barns rettigheter styrkes, "barnets beste" prinsippet
- Kompetansekrav til ansatte i barnevernstjenesten
- Samværsreglene skal være i tråd med føringer fra Høyesterett og den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD)

Barnevernet består av et kommunalt og statlig forvaltningsnivå. Det statlige forvaltningsnivået, Bufetat (Barn- ungdoms- og familieetaten), samarbeider tett med kommunene.

Hovedutfordringene i planperioden

Aktiviteten i Barnevernstjenesten Øst i Agder, målt etter antall undersøkelser, hjelpetiltak og omsorgstiltak ligger noe over resten av landet. Dette kan ha sammenheng med levekårsforhold i våre kommuner, men det kan også være andre forklaringer som spiller inn.

I et langsiktig perspektiv må kommunene og barnevernstjenesten planmessig og systematisk jobbe med å forebygge at barn flytter i fosterhjem eller institusjon.

Vi har også utfordringer med å få nok fosterhjem, slik at det blir brukt mer beredskapshjem enn nødvendig.

I planperioden står realiseringen av barnevernsreformen sentralt. To sentrale mål med reformen er:

1. Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging.
2. Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov

Barnevernstjenesten ønsker fortsatt å prioritere de minste barna i alderen 0-3 år. I et levekårsperspektiv er dette det viktigste grepet en kommune kan gjøre for å endre på levekårene på lang sikt. Det krever foruten god fagkunnskap, et utstrakt samarbeid på tvers i kommunene med blant annet helsesykepleiere og jordmødre. Vi har inngått samarbeid med kommunepsykologen, med et prosjekt som heter "God start". Her kommer vi tidlig inn, før vi har fått en bekymringsmelding. Samarbeidet kan starte allerede før barnet er født. På denne måten kan vi komme inn med tidlige og riktige tiltak, for å styrke familien raskere enn tidligere.

Vi ønsker også økt fokus og hjelp til ungdommer som sliter, har utfordringer med skolehverdagen og opplever utenforskap. Dette er en økende gruppe. Vi har derfor søkt om å være med i Skolelos-prosjektet til Bufetat.

Barnevernstjenesten må framover utvikle og implementere ulike hjelpetiltak for å unngå at barn plasseres utenfor hjemmet. Slike tiltak kan være familieråd og ulike virkningsfulle hjelpetiltak og veiledning. Vi har egne familieveiledere, som har tatt videreutdanning i ulike metoder som brukes aktivt. Med flere metoder og mer kunnskap, kan vi tilpasse hjelpen bedre.

Barnevernsreformen stiller krav om bedre oppfølging av barn, foreldre og fosterforeldre. Dette er et område som er i utvikling i form av veiledningsopplegg til fosterforeldre og oppfølging av foreldre og barn plassert i fosterhjem, herunder vurdering av samværsordninger i lys av EMD-dommene mot Norge. Avtaler om samvær etter omsorgsovertakelser blir nøye avtalt og begrunnet. Det tilpasses hver enkelt familie. Vi jobber også for frivillige plasseringer, dette får vi til i flere saker. Vi jobber også med å få plassert barn i nære nettverk, der det er mulig, dersom vi må overta omsorgen.

Den nye barnevernsloven vil skjerpe kravene til kvalitet, kompetanse og ledelse i barnevernstjenesten. Dette legger føringer for barnevernstjenesten de nærmeste årene.

Hovedtiltak i perioden

- Utføre lovpålagte oppgaver godt nok innen de frister som gjelder i barnevernet.
- Utvikle og tilby egnede og treffsikre hjelpetiltak, for å forebygge plasseringer
- Tilbakeføre barn til foreldrene der dette er faglig riktig ut fra en barnets bestevurdering.
- Samarbeide med oppvekstsektor og kommunenes øvrige hjelpetjenester om utviklingen av ulike systematiserte forebyggende hjelpetiltak, jf. tiltakstrappa.
- Dyktiggjøre medarbeidere gjennom kompetanseutviklingstiltak som går over tid.
- Plan for å utvikle og beholde de ansatte i tjenesten
- God oppfølging av sykmeldte, og tilrettelegge for ansatte der det trengs, hvis det er mulig.
- Nytt fagsystem, som vil gjøre jobben med ulik dokumentasjon enklere for de ansatte

ÅRSPLAN 2025

Mål

“Barnets beste”- vurderinger skal stå sentralt i alt arbeid.

Tiltak

Alle tiltak som iverksettes, skal ha barnets beste som det grunnleggende hensynet. Barnets behov og rettigheter skal alltid veie tyngst i de vurderingene og avgjørelsene barnevernet gjør.

Barnets perspektiv dokumenteres fortløpende. I undersøkelser er hovedregelen å snakke med barn minimum tre ganger i løpet av undersøkelsen. Småbarn som ikke snakker, bør observeres minimum fire til fem ganger i løpet av undersøkelsen.

Mål

Tjenesten ønsker å ha egne effektive hjelpetiltak.

Tiltak

Videreutdanne ansatte i ulike metoder, som vi aktivt kan bruke inn i tiltaksarbeidet i hjemmene.

Mål

Identifisere tidligst mulig, barn som kan være utsatt for omsorgssvikt.

Tiltak

Godt samarbeid med skoler og barnehager, for å styrke det forebyggende arbeidet. Deltagelse i “god start” prosjektet. Informere og veilede på andre oppvekstarenaer, slik at vi får de bekymringsmeldingene vi bør ha.

Mål

Barnevernstjenesten har økt fokus på barn i alderen 0-3 år.

Tiltak

Vedlikeholde kompetanse på utredning og tiltaksarbeid for de minste barna. Strukturelt samarbeid med helsestasjonene med tanke på faglig utvikling.

Mål

Rekruttere flere fosterhjem fra slekt og nære nettverk.

Tiltak

Gjennom et pågående prosjekt skal barnevernstjenesten jobbe for å få flere fosterfamilier i familier og nære nettverk. Ansatte har en plan for informasjon til ulike oppvekstfora i alle våre samarbeidskommuner. Det er også laget en reklamefilm som skal vises. Barnevernstjenesten i hele agder samarbeider om dette.

Mål

Barnevernstjenesten følger opp foreldre på en god måte etter en omsorgsovertakelse.

Tiltak

Foreldre følges opp med tanke på tilbakeføring der dette kan være mulig etter en barnets bestevurdering. Det lages planer for oppfølging av alle foreldre.

Mål

Ansatte i barnevernstjenesten trives på jobb og blir i tjenesten over tid.

Tiltak

God oppfølging av alle ansatte, blant annet gjennom teammøter og veiledning. Kommunepsykologen veileder systematisk, for at de ansatte skal klare å stå i den emosjonelle belastningen de opplever i jobben. I tillegg er det viktig med god oppfølging av sykmeldte, og prøve å tilrettelegge for de ansatte som trenger det.

Mål

Barnevernstjenesten overholder lovhjemlede frister og saksbehandlingsrutiner for barnevernet.

Tiltak

Være tydelig på hva som forventes av medarbeiderne. Etablere kontrollrutiner som sikrer at frister overholdes og saksbehandlingsrutiner følges.

Mål

Budsjettet går i balanse

Tiltak

Barnevernstjenesten arbeider målbevisst med å sette inn tiltak lavest mulig i innsatstrappa. Jobbe aktivt for å styrke familiene tilstrekkelig til at vi unngår omsorgsovertakelser, der vi står i fare for det.

7.0 VEDLEGG

Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2025

Oppholdstid	Foreldrebetaling pr. måned fra 01.01.2024	Matbetaling pr. måned for melk, frukt, grønnsaker og to varme måltider	Bleieavtale, frivillig
To dager	Kr. 2.070	Kr. 100	Kr. 40
Tre dager	Kr. 2.250	Kr. 150	Kr. 60
Fire dager	Kr. 2.730	Kr. 200	Kr. 80
Fem dager	Kr. 3.000*	Kr. 250	Kr. 100

Barnehage – betalingssatser 01.08.2024

Oppholdstid	Foreldrebetaling pr. måned fra 01.08.2024	Matbetaling pr. måned for melk, frukt, grønnsaker og to varme måltider	Bleieavtale, frivillig
To dager	Kr. 1.050	Kr. 100	Kr. 40
Tre dager	Kr. 1.125	Kr. 150	Kr. 60
Fire dager	Kr. 1.350	Kr. 200	Kr. 80
Fem dager	Kr. 1.500*	Kr. 250	Kr. 100

*Makspris som forutsettes vedtatt i Stortinget

Betaling 11 måneder i året.

Søskensmoderasjon 30 % - 2. barn

Søskensmoderasjon 100 % - 3. barn eller flere

Moderasjonsordninger for familier med lav inntekt.

1. Er maksprisen høyere enn 6 % av den samlede inntekten til husholdningen, har du rett på redusert pris.
2. 20 timers gratis kjernetid i barnehage for alle to, tre, fire og femåringer som lever i familier med lav inntekt. Inntektsgrensen pr 01.08.2024 er kr. 642 700,-

Vedlegg 2 SFO (skolefritidsordningen) – betalingssetter 2025

	Dagens priser (2024)	Forslag til ny pris 2025
Full tid, over 12 timer pr. uke	2400 per mnd.	2400
Full tid 1. - 3. trinn		600
Inntil 12 timer pr. uke	1800 per mnd.	1800
Inntil 5 timers timer pr. uke	1000 per mnd.	1000
Enkeltdag	300	300
Enkeltuke	1200	1200
Matpenger	15 kr pr dag	15 kr pr dag
Opphold for enkeltdager i ferier (elever som har plass i SFO til vanlig)	130/210*	130/210*

Det betales for 10 måneder. Juni og august belastes med halvt beløp, juli ingen betaling.

Dersom man benytter SFO i skolens ferier belastes en dagsats for dette:

Brukere av full SFO betaler kr. 130 pr. ekstra dag i høstferie, vinterferie, samt skolefrie dager i juni og august.

Brukere av halv SFO betaler kr. 130 pr. dag for 3 dager pr uke og kr. 210* for dager utover dette.

Elever som til daglig ikke benytter seg av SFO kan kjøpe plass for enkeltdager til en pris av kr. 300 pr. dag.

Vedlegg 3 Helse og omsorg – betalingssatser 2025

Tjeneste	Pr. time	Pr. mnd	Pr. stk.
Institusjon:			
Korttidsopphold, døgn			Eget rundskriv
Dagopphold / dagtilbud			Eget rundskriv
Transport dagtilbud			100
Langtidsopphold, egen forskrift			
*brukere av dagtilbud betaler for middag pr. måltid eller abonnement			
Døgnopphold hybel			350
Tilgang TV-sentral (Gjelder Hus 1, 2, 3 og hybler)		265	
Hjemmetjenester:			
Ambulerende vaktmester	450		
GPS		500	
Trygghetsalarm		500	
Vask av tøy		630	
Leie av kommunale hjelpemidler (*maks kr. 600)			*160
Hjemmehjelp:			
nettoinntekt inntil 2G	Eget rundskriv		
nettoinntekt 2 - 3G	285		
nettoinntekt 3 - 4G	340		
nettoinntekt 4 - 5G	375		
nettoinntekt over 5G	440		
Levering av mat:			
Full kost		4600	
Middag - 7 dager pr. uke		2450	
Middag- mindre enn 7 dager pr. uke, stk. pris			110
Frokost/lunsj/kveldsmat			60
Levering av middag		220	
Egenandel Friskliv og Fysioterapi:			
Fysioterapi*			*Egen forskrift
Treningsgruppe senior			Pr. år 1400

Vedlegg 4 Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune 2025

Alle som ønsker det, kan gifte seg borgerlig i Gjerstad kommune. Det er ordfører Steinar Pedersen, varaordfører Halvard Skaaland, kommunedirektør Per Gunnar Johnsen og Kristin Nygård som har vigselmyndighet.

- Kommunen tilbyr kommunestyresalen i Almuestaua som lokale til vielsen.
- Dersom du har ønske om annet lokale enn det kommunen tilbyr, eller andre ting (musikk, diktlesning, pynt e.l.) må du ordne og betale dette selv.
- ***Dersom du har ønske om å gifte deg utenfor kommunens kontortid mandag-fredag må du betale kr. 1 000.***

Vedlegg 5 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon

Saksprotokoll

Arkivsak-dok: 24/00701

Saksbehandler: Mariell Robstad Eneroth

Behandlet av: 1 Gjerstad kontrollutvalg

Møtedato 24.09.2024

Saksnr 16/24

Budsjett for kontrollarbeidet 2025 - Gjerstad

Gjerstad kontrollutvalg har behandlet saken i møte 24.09.2024 sak 16/24.

Møtebehandling

Sekretariatet la frem forslag til budsjett for 2025.

Revisjonen ved oppdragsansvarlig Kristian Fjellheim kommenterte budsjettforslag for 2025.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til fremlagte forslag til budsjett for 2025 med en ramme på kr 1 033 774. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal følge budsjettsaken i kommunestyret (via formannskapet). Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet for 2025 med en ramme på kr 1 033 774.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å omdisponere midler innenfor rammen

Kontrollutvalget slutter seg til fremlagte forslag til budsjett for 2025 med en ramme på kr 1 033 774.

Kontrollutvalgets budsjettforslag skal følge budsjettsaken i kommunestyret (via formannskapet). Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet for 2025 med en ramme på kr 1 033 774.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å omdisponere midler innenfor rammen

Bakgrunn

I denne saken behandler kontrollutvalget forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen for 2025. Kontrollutvalgets innstilling skal gå til kommunestyret (via formannskapet), og det må tydelig fremgå for kommunestyret hva som er kontrollutvalgets innstilling.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 sier følgende om budsjettbehandlingen:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett etter kommuneloven §14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Kontrollutvalgets ansvar er regulert i kommunelovens kapittel 23, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Det vises også til kontrollutvalgsboka som beskriver hvordan departementet forstår lovverket som regulerer kontrollutvalgets arbeid.

Kontrollutvalget skal påse (kommuneloven § 23-2, 1. ledd) at:

- a. kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.
- b. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.
- c. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i.
- d. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll).
- e. vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp

Saksopplysninger

Sekretariatet har utarbeidet forslag til budsjett for kontrollarbeidet for Gjerstad kommune for 2025. Kontrollutvalgets budsjett omfatter følgende poster:

- Revisjonstjenester fra Sørlandet kommunerevisjon IKS
- Sekretariatstjenester fra Vetaks IKS
- Møtegodtgjørelser
- Kurs/opplæring
- Øvrige utgifter

Beskrivelse	Budsjett 2025	Budsjett 2024	Regnskap 2023
Revisjonstjenester	759 000	685 000	823 800*
Sekretariatstjenester	149 774	144 173	147 000
Møtegodtgjørelse	55 000	55 000	0**
Kurs/opplæring	60 000	60 000	20 411
Til disposisjon for kontrollutvalget	10 000	10 000	4 935
Totalutgifter	1 033 774	958 597	996 146

*Her er også ekstra bevilling fra kommunestyret til gjennomføring av bestilt undersøkelse regnet med på 177 000,-

**Møtegodtgjørelse har vært ført på politikere og ikke på kontrollutvalget særskilt. Blir rettet opp i 2024.

Revisjonstjenester:

Gjerstad kommune har Sørlandet kommunerevisjon som revisor. Styret i selskapet har behandlet budsjettet for 2025. Representantskapet i selskapet vedtar det endelige budsjettet i september. Budsjettallet for revisjon er derfor lagt inn med forbehold om representantskapets behandling. Utgifter til Sørlandet kommunerevisjon dekker lovpålagte revisjonstjenester herunder regnskapsrevisjon, attestasjonsoppgaver, forenklet etterlevelseskontroll og forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll mv.

Sekretariatstjenester:

Gjerstad kommune er medeier i Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS). Kostnadene til selskapet blir fordelt etter egen fordelingsnøkkel vedtatt av representantskapet (eierbrøk, kommunestørrelse og antall møter). Budsjettet for 2025 for VETAKS er vedtatt av representantskapet i mai i år.

Møtegodtgjørelse:

Medlemmer av kontrollutvalget mottar godtgjørelse i tråd med forskrift om folkevalgtes godtgjørelse i Gjerstad kommune. For medlemmer er godtgjørelsen kr.550 pr møte, og leder av kontrollutvalget har 1% av ordførers lønn. I tillegg kommer krav på tapt arbeidsfortjeneste, godtgjørelser til eventuelle møtende varemедlemmer og arbeidsgiveravgift.

Kurs/opplæring:

Det er viktig med tilstrekkelig ressurser til at medlemmene får delta på ulike kurs og seminar for å holde seg oppdatert og få faglig påfyll. I tillegg til at det er viktig med god kontakt og erfaringsutveksling mellom kontrollutvalgsmedlemmer. Deltakelse på nasjonale, fylkesvise og regionale samlinger er viktig i den sammenheng.

Sekretariatet foreslår å legge til rette økonomisk slik at noen av medlemmene i kontrollutvalget får anledning til å delta på de viktigste opplæringstilbudene i 2025. Sekretariatet arrangerer en til to årlige konferanser i egen regi. I tillegg har NKRF sin årlige konferanse i januar/februar. Denne er forholdsvis kostbar å delta på, men er likevel en svært viktig faglig arena og som nettverksskaper. I tillegg arrangerer Forum for kontroll og tilsyn en tilsvarende fagkonferanse i mai/juni.

Til disposisjon for kontrollutvalget:

Under denne posten hører abonnement, kontingent, kontormateriell, og lignende.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet foreslår en budsjetttramme på kr 1 033 774 for kontrollarbeidet i 2025. Budsjettforslaget er basert på en videreføring av nivået fra 2024, og er i all hovedsak kun justert for lønns- og prisvekst. Vi mener dette gir et realistisk bilde av forventede utgifter for kontrollutvalgets virksomhet for det kommende året.

Skulle det oppstå behov for ekstraordinære undersøkelser/rapporter, og behov for å hente inn ekstern kompetanse/kjøre ekstra tid fra Sørlandet kommunerevisjon, kan behovet for tilleggsbevilgninger til kontrollarbeidet oppstå. Kontrollutvalget må da fremme en sak for kommunestyret dersom ikke kommunestyret på eget initiativ gjør nødvendige budsjettvedtak

Vedlegg 6 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2025

6.1 Utleie 2025

Leiligheter							
Standard	Pris	Beskrivelse					
1	kr 1 238,95	Behov for renovering					
2	kr 2 477,90	Tilfredsstillende standard					
3	kr 3 716,85	god standard/pusset opp					
4	kr 4 336,34	Nybygg/totalrenovert	Endring m2 pris 2025	Endring kat. pris 2025			
4a	kr 4 583,55	Nybygg inkl. hvitevarer	2,6 %	2,6 %			
Pris m2	kr 74,33	leiepris = kat.+ 74,33 kr*m2	Standard	Areal	Kr/mnd 2024	Kr/mnd 2025	Endring i % 2025
Kamperhaug 4			4	53	8066	8 276	2,6 %
Kamperhaug 6			4	53	8066	8 276	2,6 %
Kamperhaug 8			4	53	8066	8 276	2,6 %
Kamperhaug 7A			3	50	7245	7 434	2,6 %
Kamperhaug 7B			3	50	7245	7 434	2,6 %
Kamperhaug 7C			3	58	7825	8 028	2,6 %
Kamperhaug 7D			3	58	7825	8 028	2,6 %
Kamperhaug 7E			4	35	6762	6 938	2,6 %
Hoppehagen 40			2	63	6979	7 161	2,6 %
Hoppehagen 38			2	63	6979	7 161	2,6 %
Hoppehagen 42			2	63	6979	7 161	2,6 %
Hoppehagen 44			2	63	6979	7 161	2,6 %
Hoppehagen 22			2	60	6762	6 938	2,6 %
Hoppehagen 22			2	60	6762	6 938	2,6 %
Hoppehagen 22			2	60	6762	6 938	2,6 %
Hoppehagen 22			2	60	6762	6 938	2,6 %
Hoppehagen 20			2	60	6762	6 938	2,6 %
Hoppehagen 20			2	60	6762	6 938	2,6 %
Hoppehagen 16A			4	65	8935	9 168	2,6 %
Hoppehagen 16C			4	65	8935	9 168	2,6 %
Hoppehagen 18A			4	65	8935	9 168	2,6 %
Hoppehagen 18B			2	65	7124	7 310	2,6 %
Klokkargården 27			3	68	8549	8 772	2,6 %
Klokkargården 25			3	56	7680	7 880	2,6 %
Klokkargården 49			3	77	9201	9 441	2,6 %
Klokkargården 53			3	77	9201	9 441	2,6 %
Klokkargården 51			3	77	9201	9 441	2,6 %
Langvei 42			3	40	6 521	6 690	2,6 %
Langvei 44			3	40	6 521	6 690	2,6 %
Brokelandsheia Terrasse 36			3	82	Ny	9 812	
Brokelandsheia Terrasse 38			3	82	Ny	9 812	
Brokelandsheia Terrasse 40			3	82	NY	9 812	
Brokelandsheia Terrasse 27			3	82	9563	9 812	2,6 %
Brokelandsheia Terrasse 42			3	82	9563	9 812	2,6 %
Lindvollheia 1			3	75	9056	9 292	2,6 %
Tuftene 13			3	87	9926	10 184	2,6 %
Gamle Sørlandske 1300			2	90	8935	9 168	2,6 %
Lindvollheia 54 A			4a	75	9901	10 159	2,6 %
Lindvollheia 54 B			4a	75	9901	10 159	2,6 %
Lindvollheia 54 C			4a	75	9901	10 159	2,6 %
Lindvollheia 54 D			4a	75	9901	10 159	2,6 %
Lindvollheia 2 (ny 2020)			4	83,3	10261	10 528	2,6 %
Lindvollheia 4 (ny 2020)			4	43,4	7371	7 562	2,6 %
Lindvollheia 6 (ny 2020)			4	43,4	7371	7 562	2,6 %
Brokelandsheia 44			3	59	7897	8 103	2,6 %
Brokelandsheia 42			3	64	8259	8 474	2,6 %
Brokelandsheia 40			3	64	8259	8 474	2,6 %
Brokelandsheia 38			3	64	8259	8 474	2,6 %
Brokelandsheia 36			3	64	8259	8 474	2,6 %
Brokelandsheia 34			3	59	7897	8 103	2,6 %
Enghola 2			4	85	10384	10655	2,6 %
Enghola 4			4	61	8646	8871	2,6 %
Enghola 6			4	61	8646	8871	2,6 %

	Standard	Areal	Kr/mnd 2024	Kr/mnd 2025	Endring i % 2025
Hoppehagen (Husleie)					
Paviljong 1					
Hoppehagen 26 - H0101	2	57	6 545	6 715	2,6 %
Hoppehagen 26 - H0102	2	57	6 545	6 715	2,6 %
Hoppehagen 26 - H0103	2	57	6 545	6 715	2,6 %
Hoppehagen 26 - H0104	2	57	6 545	6 715	2,6 %
Hoppehagen 26 - H0105	2	57	6 545	6 715	2,6 %
Paviljong 2					
Hoppehagen 24 - H0101	2	57	6 545	6 715	2,6 %
Hoppehagen 24 - H0102	2	57	6 545	6 715	2,6 %
Hoppehagen 24 - H0103	2	57	6 545	6 715	2,6 %
Hoppehagen 24 - H0104	2	57	6 545	6 715	2,6 %
Hoppehagen 24 - H0105	2	57	6 545	6 715	2,6 %
Paviljong 3					
Hoppehagen 30 - H0101	2	69	7 414	7 607	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0102	2	69	7 414	7 607	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0103	2	69	7 414	7 607	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0104	2	69	7 414	7 607	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0105	2	69	7 414	7 607	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0106	2	69	7 414	7 607	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0107	2	69	7 414	7 607	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0108	2	55	6 400	6 566	2,6 %
Hoppehagen 32	2	55	6 400	6 566	2,6 %
Hoppehagen 34	2	55	6 400	6 566	2,6 %
Hoppehagen 36	2	55	6 400	6 566	2,6 %
Hoppehagen (Stipulerte strømudgifter)					2,6 %
Hoppehagen 26 - H0101		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 26 - H0102		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 26 - H0103		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 26 - H0104		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 26 - H0105		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 24 - H0101		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 24 - H0102		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 24 - H0103		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 24 - H0104		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 24 - H0105		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0101		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0102		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0103		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0104		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0105		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0106		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0107		Kr/mnd	1 050	1 077	2,6 %
Hoppehagen 30 - H0108		Kr/mnd	1 051	1 078	2,6 %
Hoppehagen 32		Kr/mnd	1 176	1 207	2,6 %
Hoppehagen 34		Kr/mnd	1 176	1 207	2,6 %
Hoppehagen 36		Kr/mnd	1 176	1 207	2,6 %
Hoppehagen 4	3	69	8 621	8 846	2,6 %
Hoppehagen 6	3	69	8 621	8 846	2,6 %
Hoppehagen 8	3	69	8 621	8 846	2,6 %
Hoppehagen 10	3	69	8 621	8 846	2,6 %
Hoppehagen 12	3	69	8 621	8 846	2,6 %
Hoppehagen 14	3	69	8 621	8 846	2,6 %

			Kr/mnd 2024	Kr/mnd 2025	Endring i 2025	
Lokaler/rom		Kr	375	385	2,6 %	
Klasserom, møterom, rom ved barnehager, kjøkken o.l. pris pr. rom pr. gang			1 148	1 178	2,6 %	
Kommunestyresal (leie av sal pr. døgn)		Kr	1 101	1 130	2,6 %	
Torbjørnshall og svømmehall						
<i>For enkeltarrangementer. Prisene gjelder for arrangementer som er utenfor planlagt kampoppsett/trening, for lokale lag og foreninger.</i>					2,6 %	
Renhold 1/3 hall inkl. garderøber		Kr	576	591	2,6 %	
Renhold 2/3 hall inkl. garderøber		Kr	1 153	1 183	2,6 %	
Renhold full hall inkl. garderøber		Kr	1 729	1 774	2,6 %	
Renhold sosialt rom m/ kjøkken og toaletter		Kr	786	806	2,6 %	
Renhold svømmehall inkl. garderøber		Kr	1 729	1 774	2,6 %	
<i>Egenbetaling – for lag og foreninger hjemmehørende utenfor Gjerstad, bedrifter/virksomheter samt privatpersoner og andre som ikke kan sees på som frivillige lag og foreninger. Mandag til torsdag slipper man utgifter for renhold, da dette vil bli utført etter plan for normal drift. Fredag til søndag betales ekstra for renhold, kr. 500 pr. time, minimum to timer.</i>						
Lån av 1/3 hall inkl. garderøber		Kr	681	699	2,6 %	
Lån av 2/3 hall inkl. garderøber		Kr	1 362	1 397	2,6 %	
Lån av full hall inkl. garderøber		Kr	2 201	2 258	2,6 %	
Lån av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter		Kr	1 048	1 075	2,6 %	
Lån av svømmehall inkl. garderøber		Kr	2 201	2 258	2,6 %	
<i>For private. Egenbetaling – timesats for «strøtimer»/tilfeldige ledige timer. Prisene gjelder for lån i inntil 2 timer, for mer enn 2 timer betales for hel dag. Mandag til torsdag slipper man utgifter for renhold, da dette vil bli utført etter plan for normal drift. Fredag til søndag betales ekstra for renhold, kr. 500 pr. time, minimum to timer</i>						
Bruk av 1/3 hall (1 seksjon) inkl. garderøber		Kr	105	108	2,6 %	
Bruk av 2/3 hall (2 seksjoner) inkl. garderøber		Kr	210	215	2,6 %	
Bruk av full hall (3 seksjoner) inkl. garderøber		Kr	314	322	2,6 %	
Bruk av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter		Kr	210	215	2,6 %	
Bruk av svømmehall inkl. garderøber		Kr	314	322	2,6 %	
<i>Egenbetaling ved store inntektbringende arrangementer. Låntaker belastes for medgåtte timer til renhold. Kr. 500,- pr. time (minimum 2 timer).</i>						
Lån av 1/3 hall (1 seksjon) inkl. garderøber		Kr	996	1 022	2,6 %	
Lån av 2/3 hall (2 seksjoner) inkl. garderøber		Kr	2 044	2 097	2,6 %	
Lån av full hall (3 seksjoner) inkl. garderøber		Kr	3 092	3 172	2,6 %	
Lån av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter		Kr	1 729	1 774	2,6 %	
Lån av scene og lydutstyr						
Lån av scene		Kr	838	860	2,6 %	
Oppløring		Kr	524	538	2,6 %	
Lån av scene inkl opprigg/nedrigg		Kr	4 192	4 301	2,6 %	
Lån av komplett lydutstyr		Kr	1048	1 075	2,6 %	
Egenbetaling for lån av stol: kr. 6 per stk.		Kr pr. stol	6	6	2,6 %	
			Avg. 2024 eks. mva	Avg. 2025 eks. mva	Avg. 2025 inkl. mva	
DIVERSE					Økning i % 2025	
Personalutleie	kr/time		583	598	748	2,6 %
Manuell arbeidskraft (salg av tjeneste)	kr/time		583	598	748	2,6 %
Renhold ved utleie	kr/time		583	598	748	2,6 %
Vaktmestertilsyn ved utleie	kr/time		583	598	748	2,6 %
Vilt - ettersøk	kr/time		1 133	1 162	1 453	2,6 %
Strøing for private inkl. strøsand	Pr. gang		80	82	103	2,6 %
Utleie av vaskemaskin til Coop	Pr. gang		482	495	618	2,6 %
Utleie av skuremaskin til Coop	kr/m3		126	129	162	2,6 %
Brokelandsheia, sprengstein. inntil 100m3 Minus 10% for entreprenører.	kr/m3		90	92	115	2,6 %
over 100 m3. Minus 10% for entreprenører.	kr/m3		84	86	108	2,6 %
Betaling for kopiering og utarbeidelse av kart fastsettes etter priser som er utarbeidet ved teknisk etat. Prisene kan variere fra oppdrag til oppdrag avhengig av tidsbruk og mengde.						

6.2 Kommunale gebyrer 2025

-Husholdnings-renovasj�n - �rsgebyr								
Type abon.	Antall abon.	Volum dunk/ tømme- frekvens	Avg. 2024 eks. mva	2025 Fast del	2025 Volum del	Avg. 2025 eks. mva	Avg. 2025 inkl. mva	Endring i % 2025
140 - Standard	1	140/ 2.uke	3 658	1 910	1 910	3 820	4 775	4,4 %
140 - lite	1	140/ 4.uke	2 743	1 910	955	2 865	3 580	4,4 %
240 - stort	1	240/ 2.uke	5 326	1 910	3 660	5 570	6 963	4,6 %
370 - x stort	1	370/ 2.uke	7 075	1 910	5 490	7 400	9 250	4,6 %
660 - xx stort	1	660/ 2.uke	12 320	1 910	10 980	12 890	16 113	4,6 %
Samarbeid abonnemnt								
140	2	140/ 2.uke	2 743	1 910	955	2 865	3 580	4,4 %
240	2	240/ 2.uke	3 578	1 910	1 830	3 740	4 675	4,5 %
240	3	240/ 2.uke	2 995	1 910	1 220	3 130	3 913	4,5 %
370	2	370/ 2.uke	4 452	1 910	2 745	4 655	5 819	4,6 %
370	3	370/ 2.uke	3 578	1 910	1 830	3 740	4 675	4,5 %
370	4	370/ 2.uke	3 140	1 910	1 373	3 283	4 104	4,6 %
660	2	660/ 2.uke	7 075	1 910	5 490	7 400	9 250	4,6 %
660	3	660/ 2.uke	5 326	1 910	3 660	5 570	6 963	4,6 %
660	4	660/ 2.uke	4 452	1 910	2 745	4 655	5 819	4,6 %
660	5	660/ 2.uke	3 927	1 910	2 196	4 106	5 133	4,6 %
660	6	660/ 2.uke	3 578	1 910	1 830	3 740	4 675	4,5 %
660	7	660/ 2.uke	3 328	1 910	1 569	3 479	4 348	4,5 %
Årsgebyr hytte- fritidseiendommer								
Kategori			Avg. 2024 eks. mva	Fast del 2025	Volum del 2025	Avg. 2025 eks. mva	Avg. 2025 inkl. mva	Endring i % 2025
A			2057	955	1 194	2 149	2 686	4 %
B			1554	955	669	1 624	2 029	5 %
C			1143	955	239	1 194	1 492	4 %
Leie Sorteringsbu			400			400	500,00	
Fr�drag for kompost. (Volum-modellen)						-300	-375	
Vann								
P�koblingsgebyr					Avg. 2024 eks. mva	Avg. 2025 eks. mva	Avg. 2025 inkl. mva	Endring i % 2025
Gebyr stipulert forbruk for de som ikke har fulgt pålegg om instalasjon av vannmåler		m3			0	0	0	0 %
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Stipulert forbruk				339	7095	7 763	9 704	9,4 %
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Stipulert forbruk				522	10915	11 943	14 929	9,4 %
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Stipulert forbruk				836	17463	19 109	23 886	9,4 %
Kategori 4 - Over 250 m2 - Stipulert forbruk				1044	21829	23 886	29 858	9,4 %
�rlig abonnementsgebyrer (kr/år)								
Bolig- og fritidseiendom				Fastledd				
Kategori 1 (0-200m3)				1	2130	2 182	2 727	2,4 %
Kategori 2 (201-1000m3)				1	2257	2 182	2 727	-3,3 %
Kategori 3 (1001-3000m3)				3	6772	6 936	8 670	2,4 %
Kategori 4 (3001-6000m3)				6	13544	13 872	17 340	2,4 %
Vannmåler *				10	22573	23 120	28 899	2,4 %
Oppmøtegebyr for avlesning av vannmåler				kr/m3	20,9	22,87	28,59	0,6 %
Gebyr for avstenging og p�s�tting av vannforsyning				pr. gang			1000	
Abonnenter med egen trykkøkningsstasjon *				pr. gang			2000	
Inntil 50% reduksjon på forbruksdelen etter søknad								
Avløp								
P�koblingsgebyr					0	0	0	
Gebyr stipulert forbruk for de som ikke har fulgt pålegg om instalasjon av vannmåler		m3						
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Stipulert forbruk				263	13114	13228	16 535	0,9 %
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Stipulert forbruk				405	20176	20 352	25 439	0,9 %
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Stipulert forbruk				648	32281	32 562	40 702	0,9 %
Kategori 4 - Over 250 m2 - Stipulert forbruk				810	40351	40 702	50 878	0,9 %
�rlig abonnementsgebyrer (kr/år)								
Bolig- og fritidseiendom				Fastledd				
Kategori 1 (0-200m3)				1	4272	4 459	5 573	4,4 %
Kategori 2 (201-1000m3)				1	4556	4 459	5 573	-2,1 %
Kategori 3 (1001-3000m3)				3	13670	14 267	17 834	4,4 %
Kategori 4 (3001-6000m3)				6	27340	28 535	35 668	4,4 %
Vannmåler				10	45568	47 559	59 449	4,4 %
		kr/m3			49,84	50,27	62,84	0,87 %

Slam (abonenter som ikke er koblet til kommunalt avløp)		Avg. 2024 eks. mva	Avg. 2025 ØABV	Avg. 2025	Endring i % 2025
Helårs:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m ³ /tømmefrekvens 24	Kr	1 200	1 200	1 500	0,00 %
Årsgebyr tett tank inntil 4 m ³ /tømmefrekvens 12 mnd	Kr	2 400	2 400	3 000	0,00 %
Fritid:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m ³ /tømmefrekvens 48 mn	Kr	600	600	750	0,00 %
Årsgebyr tett tank inntil 4m ³ /tømmefrekvens 12 mnd	Kr	2 400	2 400	3 000	0,00 %
Ekstratømming utover årsgebyr:					
Nødtømming	pr. gang	1 600	1 600	2000	0,00 %
Ekstra tømming	m ³	600	600	750	0,00 %
Bomtut	pr gang	600	600	750	0,00 %
- Feiing					
Årsgebyr 1 røykløp, behovsprøvd fra 2019	Kr	301	336	353	11,6 %
Feiing av ekstra pipe/pipeløp på samme eiendom		301	336	353	11,6 %
Andre tjenester faktureres direkte fra Østre Agder					

6.3 Næringstomter og boligtomter 2024

Næringstomter				
Alle kommunale næringstomter i Gjerstad selges etter forhandlinger mellom partene.				
For mer informasjon, kontakt kommunens næringssjef Rune Hagestrand:				
E-post: rune.hagestrand@gjerstad.kommune.no				
Telefon: 934 33 700				
Boligtomter				
TOMTESALG				
Lindvollheia boligfelt (gjenværende tomter)				
Tomt nr 5		AVG. 2024	Avg. 2025	Økning i % 2025
Tomt nr 8,13,17, 23, 24, 25, 27, 28, 33, 34, 36, 37		417 429	428 282	2,6 %
		549 131	563 408	2,6 %
Enghola boligfelt				
Enebolig tomt nr. 4,5,6,7,8		332 604	341 252	2,6 %
Enebolig tomt nr. 9,10,11,12,13,14,15,16		373 900	383 621	2,6 %
Enebolig tomt nr. 2		258 940	265 672	2,6 %
Flerbolig (felt C) Halve tomten er bebyggt		420 777	431 717	2,6 %
Flerbolig (Felt A)		1 157 416	1 187 509	2,6 %
I Enghola boligfelt selges de to første tomtene til 50% av vedtatt pris. Dette gjelder ikke for salg av hele felt A og C, men kun for enkelttomter innenfor feltene og for eneboligtomter.				
I tomtkostnadene ligger: Grunn- og feltkostnader frem til og med tinglyst målebrev. I tillegg til tomtepris kommer gebyr for tinglysing av skjøte og dokumentavgift til staten, samt påkoplingsavgifter for vann og avløp.				

6.4 Plan, bygg og eiendom 2025

Gebyrer (avgiftsfrie)				
Lov om planlegging og byggesaksbehandling, endret sist ved lov av 25. Juni 2010 nr 48		Avg. 2024	Avg. 2025	Endring i % 2025
Tomter				
For fradeling av byggetomter i uregulert område		6 713	6888	2,6 %
For fradeling av tilleggstomter i uregulert område		2 240	2298	2,6 %
For fradeling av tomter i regulert område hvor tomtearrondering ikke framgår		5 594	5739	2,6 %
Når tomtearrondering er fastsatt i reguleringsplan/bebyggelsesplan betales ikke gebyr				
Reguleringsplaner				
For behandling av private forslag til regulerings- og tillegg betales det pr. tomt		34 634	35534	2,6 %
For mindre endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner		1 507	1546	2,6 %
For små endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner		23873	24494	2,6 %
		7579	7776	2,6 %
Gjelder søknader i medhold av pbl § 20-1, jmf. §§ 20-2 til 20-4, som omfatter bruksareal.				
<i>Gebyr for alle type bygg samt tilbygg til nærings- og landbruksbygg</i>				
Tillegg for søknader som leveres på papir eller epost	NY 2025		1500	
For saksbehandling/kontroll med eneboliger/fritidsbolig		14 907	15295	2,6 %
For saksbehandling/kontroll med eneboliger med hybelleilighet		15 784	16194	2,6 %
For saksbehandling/kontroll med rekkehus og flerboliger betales pr. boenhet		9 264	9505	2,6 %
Andre katogrier byggearbeid (garasje,bod, aneks, påbygg osv.)				
for bruksareal intill 15m2		4192	4301	2,6 %
for bruksareal 16-50m2		5764	5914	2,6 %
for bruksareal 51-100m2		6812	6989	2,6 %
for bruksareal over 100m2		7860	8064	2,6 %
(Ved utvidelser betales i henhold til satsene, dog slik at gebyret ikke overstiger satsene som er fastsatt for nybygg. Når garasje inngår i søknaden betales ikke tillegg for denne.				
Andre søknadspliktige tiltak				
For søknad om riving,bruksendring og fasadeendring av mindre tiltak		3144	3226	2,6 %
For søknad om riving,bruksendring og fasadeendring av større tiltak		6288	6451	2,6 %
For søknad om mindre murer, fyllinger, brygger, tekniske installasjoner		1467	1505	2,6 %
For søknad om større murer, fyllinger, brygger, tekniske installasjoner		3144	3226	2,6 %
		2620	2688	2,6 %
Næringsbygg				
For nybygg, tilbygg og påbygg betales gebyr etter arbeidets grunnflate, dog slik at minstesats blir:		4 474	4590	2,6 %
Trinn				
1: 0 til 200 m2		170	174	2,6 %
2: over 200 m2		131	134	2,6 %
For underetasjer og etasjer over hovedplanet betales 50 % av satsene. For påbygg, underbygg, hovedombygging, uisolerte bygg, u-innredede bygg (haller) betales 50 % av satsene.				
Gebyret beregnes ved addering av pris for hvert trinn (fram til det trinn hvor arealet er plassert) med utgangspunkt i trinn 1.				
Driftsbygninger og andre landbruksbygg max. beløp		16 500	16929	2,6 %
Veier og parkeringsarealer i henhold til § 20-2 jf 20-3 pkt.L) i PBL				
Omfattende arbeid		8 291	8507	2,6 %
Mindre omfattende arbeid		4 657	4778	2,6 %
Øvrige tiltak etter § 20-1 i PBL, eks skilt, reklame, gjerder m.m.		6 391	6557	2,6 %
Gebyr til lag og foreninger § 20-3 i PBL				
Større byggverk etter § 20-3 i PBL		10 103	10366	2,6 %
Mindre byggverk etter §20-3 i PBL		0	0	0,0 %
Tiltak som krever søknad og tillatelse etter § 20-4 i PBL				

Enkle tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		1 402	1438	2,6 %
Øvrige tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		4 688	4810	2,6 %
Tilsyn etter § 25-1 i plan- og bygningsloven:				
Tilsyn i byggesak		4 462	4578	2,6 %
Søknad om inngangsettingstillatelse, midlertidig brukstillatelse og ferdigattest (mindre tiltak etter pbl §20-4 kan unntas)				
For søknad om midlertidig brukstillatelse		1258	1291	2,6 %
For søknad om ferdigattest		1258	1291	2,6 %
For søknad om igangsettingstillatelse		1258	1291	2,6 %
Dispensasjon § 19, 1-4 i PBL				
Dispensasjon fra område- eller detaljregulering		23 410	24019	2,6 %
For behandling av søknad om dispensasjon, fra byggeforbudet i Plan- og bygningslovens § 19 eller fra bestemmelser i kommuneplanen,		11 598	11900	2,6 %
For behandling av dispensasjon fra de øvrige bestemmelsene i plan- og bygningsloven samt fra TEK (teknisk forskrift), SAK (saksbehandling) og GOF (ansvarsrett) betales		11 598	11900	2,6 %
Mindre tiltak med søknad om dispensasjon fra pbl, kommuneplan eller andre lovverk		5240	5376	2,6 %
Søknader om utslippstillatelse etter forurensningsforskriften				
For behandling, kontroll og befaring av søknader om enkeltutslipp i henhold til «Forskrifter for separate avløpsanlegg» betales:		9 646	9897	2,6 %
Felles avløpsanlegg for hus og hytter				
	2 - 10	9 644	9895	2,6 %
	10 - >	24 554	25192	2,6 %
Gebyret beregnes etter det regulativet som gjelder når søknaden fremmes.				
Betalingstidspunkt				
Gebyret kreves inn etter søknad mottatt.				
Endring av betalingssatsene				
Satsene i gebyrregulativet kan reguleres hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen.				
Landbruk				
Deling av landbrukseierdom (etter jordloven)		2 000	2 000	0,00 %
Konsesjonsbehandling med føring fra delingssak		2 000	2 000	
Øvrige konsesjonssaker		5 000	5 000	
FESTEAVGIFTER		Kr/år 2024	Kr/år 2025	Endring i % 2025
Festeavgift, graver (10 årsavtaler med anledning til forlengelse inntil 60 år)	Kr/år	400	425	6,25 %
Festeavgift, boligtomter (Brukes ved regulering av eksisterende leieavtale)		3 039	3 039	0 %

GEBYR FOR ARBEID ETTER MATRIKKELLOVEN (lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:		AVG 2024	AVG 2025	Endring i % 2025
1. ETABLERING AV MATRIKKELENHET				
a. Etablering av grunneiendom og festegrunn				
areal fra 0 - 100 m ² (inkludert punktfeste)		12 945	13 282	2,6 %
areal fra 101 - 500 m ²		17 675	18 135	2,6 %
arela fra 501 - 2000 m ²		20 987	21 533	2,6 %
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt daa		1 675	1 719	2,6 %
Ved fradeling av flere tilgrensende tomter samtidig, betales 90% av satsene for den 4. t.o.m. den 10.tomten, og 80% av satsene f.o.m. den 11. tomten				
b. Etablering av grunneiendom uten oppmåling		4 151	4 259	2,6 %
c. Oppretting av grunneiendom og festegrunn som skal nyttes til tilleggsareal, garasjetomt, parkeringsanlegg				
areal fra 0 - 100 m ²		6 962	7 143	2,6 %
areal fra 101 - 500 m ²		9 495	9 742	2,6 %
areal fra 501 - 2000 m ²		12 659	12 988	2,6 %
areal fra 2001 m ² - økning pr påbegynt daa		1 584	1 625	2,6 %
d. Oppmåling av uteareal på eierseksjon brukes punkt 1b.				
Beløpet er pr. eierseksjon som har tilleggsareal				
e.Festegrunn som skal bli grunneiendom.				
Der målebrev foreligger brukes gebyr for 2 daa tomt med 75 % reduksjon. Der det er punktfeste eller ikke er målebrev brukes pkt. 1a. Ved overgang fra punktfeste til festegrunn med definert areal brukes 1a.				
f. Etablering av anleggseiendom				
Gebyr som for opprettelse av grunneiendom. Gebyret beregnes ut fra anleggseiendommens grunnflate.				
areal fra 0 - 2000 m ²		30 000	30 780	2,6 %
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt da		4 500	4 617	2,6 %
g. Registrering av jordsameie				
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.				
Minstegebyr		7 481	7 676	2,6 %
h. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning				
Gebyr etter henholdsvis 1.a, 1.b, 1.d eller 1.e + kr 2000,- (tidligere midlertidig forretning der måling kommer senere)				

i. Større landbrukseiendommer og lignende				
Større landbrukseiendommer og lignende (over 100 da) som ikke skal utbygges kan slippe oppmåling og merking. Det er en forutsetning at grensene er klare i marka og på kart. Det kan også være mulig å merke og måle bare det som er uklart (forskr. § 42). Arbeidet faktureres etter medgått tid. Minimum det en tomt på 2 daa koster.				
2. AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLR MATRIKULERIN				
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises eller saken ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1.a-f.				
3. GRENSEJUSTERING				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				
Ved grensejustering er regelen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5%, ellr maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20% av enhetens areal før justering.				
areal fra 0 - 250 m ²		6 709	6 883	2,6 %
areal fra 251 - 500 m ²		9 150	9 388	2,6 %
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ² . Kr 10.000,- + kr 25,- pr. m ²				
Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens				
4. AREALOVERFØRING.				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				
Gebyr blir tilsvarende 1.a. Etablering av matrikkelenhet.				
Partene får her en oppgave å ordne erklæring om frafall av pant, heftelser og andre gjøremål som vedrører den aktuelle parsellen.				
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum. Kr 16000,- + 25,- kr pr. m ² ved areal opp til 500 m ² . For areal over dette settes gebyret tilsvarende pkt. 1.d med et påslag på 30%. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.				
5. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER KARTFORRETNING.				
For inntil 2 pkt		4 187	4 296	2,6 %
For overskytende grenspunkt, pr. punkt		619	635	2,6 %
Maksimalt gebyr ikke høyere enn fullt gebyr etter pkt. 1				
6. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT/ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER				
For inntil 2 punkt		7 180	7 367	2,6 %
For overskytende grenspunkt, pr. punkt		1 796	1 843	2,6 %
Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid. Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn etter pkt. 1.				
7. REGISTRERING AV PRIVAT GRENSEAVTALE.				
Gebyr fastsettes etter medgått tid.				
8. MATRIKKELFØRING FOR ANDRE.				
Matrikkelføring for vegvesen, jordskifteretten, domstolene og andre faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr er på 25% av tomt på 2 daa.				

9. URIMELIG GEBYR.				
Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan enhetsjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.				
Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søkand fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.				
10. UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV.				
Matrikelbrev inntil 10 sider	243	249	2,6 %	
Matrikelbrev over 10 sider	487	500	2,6 %	
Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.				
11. TIMEPRIS				
For arbeider hvor det ikke passer å bruke faste satser, er timepriser	1 228	1 260	2,6 %	
12. BETALINGSTIDSPUNKT.				
Som hovedregel kreves gebyret etterskuddsvis.				
13. FORANDRINGER I GRUNNLAGET FOR MATRIKKELFØRING				
Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.				
ANDRE GEBYRER OG PRISER				
14. SEKSJONERING.				
Gebyr fastsettes etter medgått tid. medgått tid runnes opp til nærmeste time. Timepris se pkt. 11				
Oppmålingsforretning over uteareal som inngår i seksjon Jfr gebyrsatser i gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver pkt. 1C				
15. KARTDATAPRISER				
(Som før: Geovekst priskalkulator)				
Tinglysningsbegyr vil til vanlig komme i tillegg				
VINTERFORSKRIFT				
Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning i GJERSTAD kommune				
Fastsatt av Gjerstad kommunestyre 16.12.2009 med hjemmel i forskrift 26. Juni 2009 nr 864 om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften) § 18 tredje ledd				
§ 1. Formål				
Hensikten med forskriften er å utsette fristen for gjennomføring av oppmålingsforretning i vinterhalvåret.				
§ 2. Utsatt tidsfrist for gjennomføring av oppmålingsforretning.				
Tidsfristen som er fastsatt i matrikkelforskriften § 18 første ledd løper ikke i perioden 1.november til 25.april.				
§ 3. Ikrafttreden.				
Denne forskrift trer i kraft samme dato som den blir kungjort i Norsk Lovtidende				